Ազգ
Azg armenian daily
16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996 ՇԱԲԱԹ # 218 (1224)

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության 79-րդ համագումարը՝ այսօր

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության 79-րդ համագումարը կսկսվի այսօր, նոյեմբերի 16-ին, Միության Փասադենայի (Կալիֆորնիա, ԱՄՆ) կենտրոնավայրում: Աշխարհի բոլոր մասնաճյուղերից ժամանած պատգամավորները կքննարկեն 1994-95 թթ. Միության ֆինանսական և բարեգործական, մշակութային ու կրթական գործունեության մասին տեղեկագրերը, կհաստատեն առաջիկա երկու տարիների Միության ծրագրերը և կընտրեն կենտրոնական վարչական ժողովի անդամներին: Պատգամավորները պետք է համաձայնեն նաև ռազմավարական զարգացման ծրագրերի: Համագումարի աշխատանքներին զուգահեռ նախատեսված են մշակութային տարբեր միջոցառումներ:

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Անկարայի դատարանը անհրավ հռչակեց «Ժամանակ» օրաթերթի հակահայ լրատվությունը

Պոլսից տեղեկացնում են, որ նոյեմբերի 15-ին Անկարայի պատժական ատյանը ընթացք է տվել «Ժամանակ» օրաթերթի դեմ Թուրքիո հայոց պատրիարք Գարեգին արք. Գազանճյանի և Մայր Տաճարի տեղապահ Մեսրոպ արք. Մութաֆյանի հայցադիմումներին և անհրավ հռչակել թուրքական օրաթերթում վերջերս լույս տեսած հակահայ հրապարակումը:

«Ժամանակ» թերթը հիշյալ հրապարակման մեջ պնդել էր, թե Ստամբուլի հայերը նյութական օժանդակություն են կատարում ի նպաստ ԱՍԱԼԱ-ի և Պատրիարքարանի նախաձեռնությամբ այդ գումարներն ուղարկում Հայաստանի կենտրոնական բանկ: Միաժամանակ թերթը գրառել էր, թե Մեսրոպ արք. Մութաֆյանը Թուրքիայի հարավարեւելյան շրջաններում հակապետական, իսկ Մ. Նահանգներում հակաթուրք գործունեություն էր ծավալում: Թերթը պնդել էր նաև, թե պատրիարքական փոխանորդ Շահան արք. Սվաճյանը ԿԳԲ-ի լրտեսներից էր: «Ժամանակը» մերժել էր այդ կապակցությամբ պատրիարքի և Մեսրոպ Սրբազանի հերքումները հրապարակել, ինչը առիթ էր տվել վերջիններիս դիմելու դատարանին՝ Անկարայում, որտեղ հրատարակվում է հիշյալ թերթը:

Դատարանը հրամայել է տալ հայց-վորներին և որոշել, որ «Ժամանակը» պարտավորվում է հրատարակել իրեն ուղղված հերքումները:

Սպասվում է, որ թերթը ժամանակ շահելու նպատակով կօգտվի օրենքով նախատեսված մեկ այլ հնարավորությունից՝ վճռաբեկ ատյանին դիմելուց:

Ջորջ Դեւքմեջյանը խզել է կապը ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբի հետ

Կալիֆոռնիայի նախկին կառավարիչ Ջորջ Դեւքմեջյանը, ինչպես տեղեկացնում է Փարիզում լույս տեսնող «Յառաջ» օրաթերթը, նոյեմբերի 5-ի նախօրեին, այսինքն Մ. Նահանգների նախագահական ընտրություններից առաջ, ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախմբին (Վաշինգտոն) ուղղած նամակում հայտարարել է, որ խզում է կապերը հիշյալ հանձնախմբի հետ, «անհավատալի» գտնելով նախագահական ընտրություններում վերջինիս դիրքորոշումն ի նպաստ Բիլ Քլինթոնի, երբ ավելի քան 35 տարի Բոբ Դոուլը ջերմ քաջագովն է եղել Հայ դատի և պայքարել Հայկական ցեղասպանության ճանաչման համար:

Հիշեցնենք, որ ամերիկյան նախագահական ընտրապայքարի առաջին փուլում ՀՅԴ Հայ դատի հանձնախումբը զորավիգ էր կանգնել Բոբ Դոուլին, իսկ հարցախույզներում վերջինիս վատ ցուցանիշներից հետո, հոկտեմբերի կեսերին, իր զորակցությունն էր հայտարարել Քլինթոնին:

ՀԱՆՐԱՀԱՎԱՔ

Ռ. Հակոբյան. «Իշխանությունները պետք է ենթարկվեն ժողովրդավարության կանոններին»

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «Մենք ունենք ինչ կորցնել» վատահետ Սահմանադրական դատարանի: Հայաստանում չկա մի ոչ մի կառույց, որ կախյալ չլինի և ՄԴ-ի բացառությունը չի կազմում», նոյեմբերի 15-ին կայացած հանրահավաքում հայտարարեց ԱԺՄ վարչության անդամ, ԱԺ պատգամավոր Շավարշ Քոչարյանը: Ըստ նրա, ՄԴ-ին դիմելու միակ նպատակն էր ապացուցել, որ տեղի են ունեցել քաղաքական կեղծիքներ: Շ. Քոչարյանի վկայությամբ, միայն մայրաքաղաքում ավելացվել է 150 հազար խախտում:

«Սահմանադրական իրավունք» միության նախագահ Հրանտ Խաչատրյանի խոսքերով, «ՄԴ-ի անցած 3 նիստերի ընթացքում ընդդիմությունը փորձել է ներկայացնել իրական պատկերը»: Նա այն կարծիքն հայտնեց, որ 3 նիստերի ընթացքում «միավորներով հաղթանակը ընդդիմության կողմն է»: Նա կոչ արեց ժողովրդին չհուսահատվել և նոր ուժով հաղորդել ընդդիմությանը:

Իր ելույթում մյուս հանրահավաքի, նոյեմբերի 15-ի հանրահավաքում երկրորդ անգամ նախագահի նախագահ Արտաշես Ամիրխանյան:

Հանրահավաքի մասնակիցները Երևանի պետական համալսարանի առջևից, Հայաստանի կենտրոնական կոմիտեի ներկայացուցիչ Սուրեն Սուրենյանցը նշեց, որ ժամանակը ավելի ուշ եկել է Հայ Գեղամյան դատախազ Արտավազդ Գևորգյանին ուղղված բաց նամակով պահանջ-ելով փոխել սեպտեմբերի 25-ի դեպքերից հետո ձերբակալված ու ստեղծված Միքայել Սուրենյանցի և Վահան Վարդանյանի խափանման միջոցը:

Հայաստանի Դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Արամ Սարգսյանը նա կոչ արեց ժողովրդին նոյեմբերի 18-ին հավաքվել ՄԴ-ի շենքի առջև, որտեղ ընդդիմության ներկայացուցիչները ժամանակ առ ժամանակ տեղեկություններ կհաղորդեն նիստի ընթացքի մասին:

Անցած շաբաթ հրապարակում ելույթ ունեցած ՀՅԴ Հայաստանի Գերագույն Մարմնի ներկայացուցիչ Ռուբեն Հակոբյանը: Ըստ նրա, իշխանությունները պետք է ընդդիմության բարոյական ... Չնայած այս ամենին, Ռ. Հակոբյանը հայտարարեց, որ իրենք «կսպասեն իշխանություններին, որպեսզի վերջիններս ենթարկվեն ժողովրդավարության կանոններին»:

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

Օրինախախտումներ, թե անճշտություններ

ՆԱԻՐԱ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ

Նոյեմբերի 15-ին շարունակվեց ՍԴ-ի գործով նիստը, ուր քննվում են ՀՀ նախագահական ընտրությունների արդյունքները ՀՀ նախագահի թեկնածուներ Վ. Մանուկյանի և Ա. Մանուչարյանի դիմումների հիման վրա: Նիստի սկզբում պատասխանող կողմը պատասխանում էր հարցերին: ԿԸՀ-ի ներկայացուցիչ հարց տվեց Երևանի 6/22 ընտրատեղամասից հափշտակված ինն արկղիկների վերաբերյալ: Ինչո՞ւ ԿԸՀ-ն չի դիմել դատախազություն քրեական գործ հարուցելու համար, և գործը հարուցվել է միայն ՄԴ-ի միջնորդությամբ: Ի պատասխան Խ. Բեգլարյանը նշեց, որ ինն արկղիկների հափշտակությունը 10 օրով քրեական տույժի է ենթարկվել: Իսկ Վայոց Ձորի մարզի 34 ընտրատեղամասում 100-ից ավել ինն արկղիկների անհամապատասխանության հարցին անդրադառնալիս Բեգլարյանը նշեց, որ «գործն ուսումնասիրվում է»: Վ. Մանուկյանի ներկայացուցիչ Ջանոյանը հարցրեց, թե համաձայն ՀՀ նախագահի ընտրության մասին ՀՀ օրենքի ԿԸՀ-ն օրինախախտումների կապակցությամբ դիմե՞լ է դատախազություն:

Բեգլարյանը նշեց, որ, որոնք կային, բողոքներ ուղարկվել են վերադաս հանձնաժողովներին, իսկ ԿԸՀ-ին ինչ դիմումներ են արվել, ուսի իրենք իրավասու չեն համարել դիմել դատախազություն: Հրանտ Խաչատրյանը հարցրեց, որ ընդդիմության ներկայացուցիչները ԿԸՀ-ի հանդեպ վերջինիս անդամների մի մասի կողմից ուղարկվել են որպես «գրավորություններ»: Ինչո՞ւ ԿԸՀ-ն այդ գրավորությունների հետիհանդեպ գաղտնի չի տվել: ԿԸՀ-ի պատասխանի համաձայն դատարան կդիմեն ՄԴ-ի նիստերի ավարտից հետո:

Այնուհետև Շ. Քոչարյանն անդրադարձավ սեպտեմբերի 29-ի հրապարակված ԿԸՀ-ի պաշտոնական տվյալներին՝ կապված ՀՀ նախագահական ընտրությունների հետ:

Տես 1 էջ 3

ԿԱԴՐԱՅԻՆ

Նոր նշանակումներ և նոր պաշտոններ

Երեկ ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանը Երևանի քաղաքապետի պաշտոնում է նշանակել Վահան Խաչատրյանին, որը ԱԺ պատգամավոր է և ՌԱԿ-ի նախագահ: Կառավարությունում կանգնած ապարատի հաղորդում են նաև, թե նոր պաշտոնում հնարավոր է, որ իր պաշտոնից զրկվի նաև ՀՀ գլխավոր դատախազ Արտավազդ Գևորգյանը, իսկ նրա փոխարեն նշանակվի Հենրիկ Խաչատրյանը: Մի այլ պաշտոն է ստացել Խոսրով Հարությունյանը: Ըստ նույն աղբյուրների, նա կարող է նշանակվել վարչապետի խորհրդական, իսկ երբ ԱԺ փոխնախագահ Արա Սահակյանը նշանակվի Գերմանիայում ՀՀ դեսպան, այդ հանգամանքում է, որ Խոսրով Հարությունյանին փոխանցվի նրա տեղը:

Երեկ ՀՀ նախագահի հրամանագրով Սերժ Սարգսյանը նշանակվել է ազգային անվտանգության նախարարի պաշտոնում:

Ալեքսանդր Լուկաշենկոն իր հակառակորդների հարցերը «տղամարդավարի» է լուծում

15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, RFI, BBC: Ֆրանսիական գործակալությունը Մինսկից հայտնեց, որ Բելառուսի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Վիկտոր Գոնչարը, որն այդ երկրի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի հակառակորդն է, միլիցիայի ուժերի կողմից այսօր դուրս վռնդվեց իր աշխատասենյակից: Նախորդ օրը նախագահ Լուկաշենկոն պաշտոնազրկել էր Գոնչարին, որը դրանից մի քանի օր առաջ մերժել էր ենթարկվել նախագահին հայտարարելով, թե ինքը չի ճանաչում նախագահական իրավասությունների ընդլայնման հարցով անցկացված հանրաքվեի արդյունքները: Ըստ Մինսկից ստացված հաղորդագրությունների, մի քանի պատգամավորներ փորձել են խանգարել ոստիկանությանը: Դրա հետեւանքով ընդհարում է տեղի ունեցել և կան վիրավորներ: Բելառուսի խորհրդարանի ղեկավարությունը և Վիկտոր Գոնչարը նախագահի գործողությունները անօրինական են համարում և պնդում են, որ միայն խորհրդարանն իրավունք ունի նշանակել և պաշտոնազրկել ԿԸՀ-ի նախագահին: Մեկնաբանների կարծիքով, առաջիկա մի քանի օրվա ընթացքում Բելառուսի նախագահը հնարավոր է, որ լուծարի այդ երկրի խորհրդարանը:

Բախու. Նեյմաթ Փանահովը ձերբակալվեց

15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Այսօր ձերբակալվեց Ադրբեջանի ընդդիմության ղեկավար Նեյմաթ Փանահովը՝ իր հրավիրած մամուլի ասուլիսի սկզբից 10 րոպե առաջ: Նա մամուլ ասուլիս էր հրավիրել ի նշանավորումն 1988 թվականի նոյեմբերի 17-ին սկսված զանգվածային ցույցերի 8-րդ տարելիցի: Ցույցերը կազմակերպվում էին Լեռնային Ղարաբաղի հայերի պահանջների և Ադրբեջանի կոմունիստական վարչակազմի դեմ: Փանահովը Հեյդար Ալիեւի նախկին խորհրդականներից է: Նա հրաժարական տվեց մի քանի ամիս առաջ՝ դրանով բողոքելով Ալիեւի իշխանության և կառավարությունում լայն տարածում գտած կաշառակերության դեմ:

Հերթական սկանդալը՝ կապված Չուբայսի անվան հետ

ԱՐԾՎԻ ԷԼԻԿ-ՏԵՐՅԱՆ

«Մոսկովսկի կոմսոմոլեց» թերթը նորից ցնցեց Ռուսաստանը՝ իր էջերում հրապարակելով Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների երկրորդ փուլից առաջ արված մի ձայնագրության վերծանում: Այն, ըստ թերթի, կատարվել է ռուսաստանյան հատուկ ծառայություններից մեկի կողմից և իրենից ներկայացնում է Բորիս Ելցինի ընտրական շտաբի ղեկավար Անատոլի Չուբայսի, Ռուսաստանի նախագահի առաջին օգնական Վիկտոր Իլյուշինի և օգնական Վիկտոր Կրասավչենկոյի միջեւ տեղի ունեցած խոսակցության մի մասը: Խոսելով երկրի ճակատագրի մասին՝ զրույցի մասնակիցները փաստորեն բացեիբաց ասում են, որ իրենց համար անհրաժեշտ հասարակական կարծիքի ձեւավորման համար բազմիցս օգտագործել են միլիոնավոր կանխիկ չհաշվառված դոլարներ: Եթե ընթերցողը հիշում է, մեր թերթն արդեն գրել էր Արկադի Եվստաֆեւի և Սերգեյ Լիսովսկու կողմից Կառավարական տնից դուրս բերված կես միլիոն դոլարի մասին, որոնց ձերբակալել էին Կորժակովի մարդիկ: Վիկտոր Իլյուշինի խոսքերից հետեւում է, որ դա միակ դեպքը չէր և այդ օրերին այստեղ հնարավոր էր առնվազն 15-20 մարդ բռնել, որոնց պայուսակներ փողերով էին լցված: Անատոլի Չուբայսը, որն այն ժամանակ այդ միջադեպը անվանել էր Կորժակովի և Բարսուկովի կողմից կատարված սադրանք, ձայնագրությունում ընդունում է, որ Լիսովսկին ու Եվստաֆեւն իր մարդիկ են և ճանաչում է Ռուսաստանի սահմաններից նրանց դուրս բերելու տարբերակը: Իրենց մարդկանց փրկելու համար Չուբայսն ու Իլյուշինը, ինչպես հետեւում է գաղտնի արված ձայնագրությունից, ծնում են գործարկել Բորիս Ելցինի և Ռուսաստանի գլխավոր դատախազ Յուրի Սկուրատովի միջոցով, որոնք կանխեն Ռուսաստանի անվտանգության դաշնային ծառայության կողմից դատախազություն հանձնած փաստաթղթերի հետաքննությունը: Ենթադրվում է, որ ձայնագրվել են զանգվածային լրատվության միջոցների մասնակցությամբ, HTB հեռուստաընկերության նախագահ Իգոր Մալաշենկոյի, հեռուստառադիոհաղորդումների դաշնային ծառայության նախագահ Վալենտին Լազուտկինի և մամուլի կոմիտեի նախագահ Իվան Լաունեի վրա: Այդ ձայնագրության ստեղծման պատմությունը նույնպես հետաքրքիր է: Հիշեցնենք, որ այն ժամանակ Չուբայսին հաջողվեց պաշտոնազրկել գեներալներ Կորժակովին ու Բարսուկովին և դրանով փակել Լիսովսկու և Եվստաֆեւի գործը: Բորիս Ելցինի մամուլի քարտուղար Սերգեյ Յաստրժեմբսկին հայտարարել է, որ Չուբայսը հերքում է, թե այդպիսի խոսակցություն է տեղի ունեցել: Իսկ Ռուսաստանի Պետդուման որոշել է քննել այդ հարցը: Բորիս Ելցինի հաջորդ շաբաթ նշանակված հեռուստաելույթը հետաձգվել է անորոշ ժամանակով:

Ռոբերտ-Արմենուհի Պեչաղանյան բոլոր պատգամավորները կարդում են «Մոսկովսկի կոմսոմոլեցը»

ընթացիկ

ՄԻԱԶԳԱՅՆՆԵՐ

Քվեբեկցիները խիստ դժգոհ են Շառլ Ազնավուրից

Անցնող շաբաթվա ընթացքում հայազգի աշխարհահռչակ երգիչը Հյուսիսային Ամերիկայում համերգային իր շրջագայության շրջանակներում ելույթներ ունեցավ նաեւ Կանադայում՝ Հատկապես Քվեբեկի նահանգում ու մասնավանդ Մոնրեալում բազմահազար երկրպագուներն անհամբեր առաջ էին նախապատրաստվել ֆրանսիական երգի մեծ արվեստի ելույթներին: Սակայն, մեծ հուսախաբություն: Երգիչն իր ամենահայտնի երգերից մի քանիսը, մասնավորապես «Բարի ծարեղարծ» եւ «Քասն տարեկան», կատարեց անգլերեն, եւ փոխանակ հուզումնախառն ծափերի արժանացավ կատաղի ֆրանկոֆոն քվեբեկցիների զայրալից սուլոցներին: Հաջորդ օրերին դաժան հոդվածներ տպվեցին տեղի մի շարք թերթերում, ուր «ֆրանսիական երգի միջոցով եւ հատկապես Մոնրեալից իր առաջին համերգներով միջազգային անուն նվաճած» Ազնավուրը ներկայացվում է գրեթե... ազգային դավաճանության մեջ:

Համենայնդեպս, մեզ թվում է, որ աշխարհահռչակ երգիչն անգլերեն երգերով ծգտում էր իր ղասցանը փոխանցել Քվեբեկցիներին՝ Կանադան երկլեզվյան երկիր է, ոտնը է վերջ տալ անջատողական միտումներին:

Անտոլի Չուբայսի գնահատանքի գիրը ՀՀ նախկին վարչապետին

Երեկ, Մոսկվայի մեր թղթակցին հաջողվել է ձեռք բերել Ռուսաստանում ամենաազդեցիկ տնտեսական-քաղաքական գործիչներից մեկի՝ ՌԴ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Անատոլի Չուբայսի գնահատանքի նամակը ուղղված ՀՀ նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանին, գրված վերջինիս պաշտոնաթողությունից հետո: Թարգմանաբար ներկայացնում ենք նամակը նույնությամբ:

Հարգելի Հրանտ Արարատի

Ուշադրությամբ եւ անկեղծ հարգանքով հետեւում էի Ձեր բեղմնավոր գործունեությանը Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի պաշտոնում: Համոզված եմ, որ բարձր որոշեսիոնալ մասնագետի Ձեր գերազանց գործարար հատկանիշները, գիտելիքներն ու կուտակված փորձը, որոնք խորին հարգանքի եւ մեծ հավանության են արժանի, մոտ ժամանակներս կգտնեն իրենց գործադրությունը Ձեր հայրենի երկրում, որի տնտեսական բարեփոխումներին Դուք նվիրաբերել եք Ձեր ուժերի զգալի մասն ու եռանդը:

Ցանկանում եմ Ձեզ հաջողություն, բարձր տրամադրություն եւ հաջողություն:

ԱՆԱՏՈԼԻ ՉՈՒԲԱՅՍ
Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի աշխատակազմի ղեկավար
Մոսկվա, 11 նոյեմբերի 1996 թ.

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ռոզա Օթունբաեւան համագործակցության հեռանկարներ է տեսնում

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երկօրյա այցով երեկ Հայաստան ժամանած Կիրգիզիայի Հանրապետության արտաքին գործե-

րի նախարար տիկին Ռոզա Օտունբաեւան նոյեմբերի 15-ին, ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հետ հանդիպումից հետո, պատասխանելով լրագրողների հարցերին: Նա նշեց, որ ՀՀ նախագահի հետ ունեցած հանդիպումը բավական

դրական էր, որի ընթացքում կարծիքներ փոխանակվեցին երկկողմ հարաբերությունների շուրջ, որոնք, տիկին Օտունբաեւայի կարծիքով, բավական բարձր մակարդակի վրա են: Նրա ասելով, այցի նպատակներից մեկն էլ 1997 թ. Կիրգիզիայի նախագահ Ասկար Ակաեւի այցը Հայաստան նախապատրաստելն էր:

Կիրգիզիայի արտգործնախարարի նաեւ նշեց, որ երկու երկրներում էլ տնտեսական համագործակցության վերականգնումը ուսեալի հեռանկարություն է առաջացել: Մասնավորապես, խոսակցություն է ծավալվել աղազգային բանկեր մեջ իրենց համատեղ ձեռնարկությունները ստեղծելու հեռանկարի շուրջ: Քննարկվել է նաեւ տրանսպորտային միջանցքի հարցը, որը լրջորեն հետաքրքրում է միջինասիական երկրներին: Մենք նախատեսում ենք կարգավորել տրանսպորտային կոմունիկացիաները, որոնք կկապեն Կիրգիզիան եւ Հայաստանը, ասաց նա:

Նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանի հետ հանդիպման ժամանակ ներկայացվել է նաեւ Հայաստանի դիրքորոշումը Ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման շուրջ: Տիկին Օտունբաեւան Լիսաբոնում կայանալիք գագաթաժողովից առաջ այդ քննարկումը չափազանց կարեւոր համարեց:

ԵՐԵՎԱՆ

Ընդդիմության 3 ղեկավարները հանդիպեցին Ջեյմս Քոլինզին

ՀՀ-ում ԱՄՆ-ի դեսպան Պիտեր Թոմսոնի հրավերով նոյեմբերի 14-ին ընդդիմության 3 ղեկավար դեմքեր՝ Պ. Հայրիկյանը, Վ. Մանուկյանը եւ Ա. Բաղդասարյանը հանդիպեցին ԱՄՆ-ի պետքարտուղարի հատուկ խորհրդական, նորանկախ պետությունների գծով համակարգող Ջեյմս Քոլինզի եւ նրան ուղեկցող անձանց հետ:

Շուրջ 1,5 ժամ տեւած հանդիպման ընթացքում պրն Քոլինզը ներկայացրել է ԱՄՆ-ի դիրքորոշումը Հայաստանի վերաբերյալ: Նա պատմել է Լ. Տեր-Պետրոսյանի հետ հանդիպման մասին եւ տեղեկացրել, որ նրան է հանձնել ԱՄՆ-ի նախագահ Բ. Քլինթոնի ուղերձը: Ծանրացել է ՀՀ-ում ժողովրդավարության վերաբերյալ Պ. Հայրիկյանի, Վ. Մանուկյանի եւ Ա. Բաղդասարյանի տեսակետներին: Բարձրաստիճան դիվանագետը ընդդիմության ներկայացուցիչներին հայտնել է, որ ՀՀ նախագահին կոչ է արել կատարել գործողություններ, որոնք անհրաժեշտ են Հայաստանում իշխանությունների եւ ընդդիմության միջեւ հաշտության եզրեր գտնելու համար: Համանման կոչով նա դիմել է նաեւ ընդդիմությանը: Ի պատասխան Պ. Հայրիկյանի այն հարցին, թե ինչպես են իրենք պատկերացնում երկխոսության արդարացումը արտաքին իշխանությունների հետ, եւ արդյոք դա չի դառնա իշխանությունների ապօրինի ծեւավորման ավանդույթի հաստատման նախադեպ, ինչպես նաեւ Վ. Մանուկյանի՝ «կարեւորը իշխանությունը վերցնելն է, թե ինչ ճանապարհով՝ էական չէ» մտքի, պրն Քոլինզը հայտնել է, որ ինքը հասկանում է ընդդիմության ղեկավարի մտահոգությունը, սակայն երկխոսությունն է այն ճանապարհը, որով պետք է նախադրյալներ ստեղծել Հայաստանում ժողովրդավարության զարգացման համար: Պ. Հայրիկյանի այն հարցին, թե արդյոք նախագահ Քլինթոնը իր ուղերձով չի շնորհավորել Լ. Տեր-Պետրոսյանին, Քոլինզը պատասխանել է, որ դա շնորհավորական ուղերձ չէ, այլ հայ ժողովրդին ժամանակին պատրաստակամության հավաստագրում:

ԱՄԻԿ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Հրանտ Մարգարյանը ՀՀ քաղաքացիություն ստանալու դիմում է ներկայացրել

«Դրոյի» գործով ամբաստանվող Հրանտ Մարգարյանը օգոստոսի 13-ին ԱԱԾ մեկուսարանի ղեկավարության միջոցով ՆԳ նախարար Վանո Սիրադեղյանին ՀՀ քաղաքացիություն ստանալու դիմում է ներկայացրել: «Երեւան» տեղեկատվական կենտրոնի կողմից մեզ տրամադրված դիմումի տեքստում Հ. Մարգարյանը ասում է. «94 թ. դեկտեմբերի 4-ից գտնվում եմ ԱԱԾ ինքնյական մեկուսարանում եւ, ինչպես գիտեք, շուտով անարդարորեն կդատապարտվեմ երկարատեւ ազատազրկման: Միակ խնդրանքս է՝ ինձ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն տալ, որպեսզի «պատիժս» իմ հայրենիքում կրեմ իբրեւ ՀՀ քաղաքացի եւ հնարավորություն ունենամ ամբողջությամբ պայքարել ի խնդիր վաղվա հզոր, ազատ եւ արդար Հայաստանի կերտման»:

«Երեւան» կենտրոնի համաձայն, առայժմ հայտնի չէ, թե նախարարությունն ինչ ընթացք է տվել այս դիմումին, իսկ մեր ունեցած տեղեկություններով՝ Վանո Սիրադեղյանը դեմ չի եղել դիմումի քննարկմանը: Նախարարը հեղինակի հետ համաձայնել է, որ դիմումն «արտառոց» է, բայց նախագահական ընտրություններից հետո խոստացել է անդրադառնալ դիմումին:

ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ

«Տեհիոսն մաչելիության գոտիներն» ընդարձակվում են

Երեւանի Սայաթ-Նովա 39 շենքի մի խումբ բնակիչներ, Երեւանի քաղաքապետարանի եւ ՀՀ տրանսպորտի նախարարության համաձայնեցված աղաղակող անտարբերությունից հետո դիմել են «Ազգին» փորձելով բերել միջոցով շտկել այս երկրի [illegible] ... [illegible]

[illegible] արդարության պետք է ասել, որ բնակիչների վերոհիշյալ ատյաններին ուղղված կոլեկտիվ նամակները չեն անտեսվել (թեեւ հուսալի չլինենք արդյունքի բացակայությունը): Քաղաքապետարանի տրանսպորտի բաժնի պետ Ա. Բաղդասարյանը, օրինակ, [illegible] ... [illegible]

նախարարության «Երևանտրանս» [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

ԼԻԼԻԹ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

«Արմենտելի» ղեկավար պրն Վ. Սողոմոնյանին

«Արմենտել» հայ-ամերիկյան համատեղ ձեռնարկության տնօրեն Վահրամ Սողոմոնյանը լրագրողների հետ [illegible] ... [illegible]

[illegible] ... [illegible]

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԱԳՅԱՆ
Հայաստանում ԲՏՈՍ-ՏԱՍԻ-ի բաժանորդ

Արգելհէկը (Գյումուշհէկ) աշխատում է հզորության 30 տոկոսով

ԼՈՌՈՒՍԱԿԵՐՏ (ԱՐԳԵԼ), 15 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Արգելհէկը Գյումուշի՝ Սեւան-Հրազդան կասկադի երրորդ ամենահզոր հէկի նոր անվանումն է: Կասկադի հիդրոէլեկտրակայանների 556 հազար կվտ ընդհանուր հզորության 224 հազար կվտ-ը բաժին է ընկնում Արգելհէկին:

Ներկայումս, հէկում տեղի ունեցած վթարից եւ նորոգման-վերականգնման աշխատանքներից հետո, կայանը դարձյալ էլեկտրաէներգիա է տալիս:

«Արտահամամասնյան երկրների սառնային մասնագետների վկայությամբ նման վերականգնման աշխատանքների համար պետք է 1,5-2 տարի, Արմենդրեսի թղթակցին ասաց հէկի պետ Ֆերգոմ Սկրտչյանը: Մինչդեռ մեր էներգետիկները հոդի տակից փորեցին հանեցին ագրեգատները, լվացին, նորոգեցին եւ կես տարուց հետո գործարկեցին երրորդ ագրեգատը:

Առաջին (գործող) ագրեգատը ներկայումս ոլանային նորոգման մեջ է, նորոգման ենթակա են նաեւ երկրորդ եւ չորրորդ ագրեգատները»:

Կայանն ընդհանուր առմամբ կարիք ունի հիմնանորոգման: Հնացել են սարքավորումները: Բոլոր ագրեգատներում անհրաժեշտ է փոխել ստատորային փաթույթները: Ամենամեծ վտանգը ներկայացնում է արագահոսի (պարապ ջրահոսի) բացակայությունը: Արգելհէկը, աշխատելով առանց արագահոսի, չի կարող էլեկտրաէներգիա տալ իր հնարավորությունների 30 տոկոսից ավելի, նույնիսկ բոլոր չորս ագրեգատների լիակատար վերականգնման դեպքում: Կայանի պետի հավաստմամբ, չնայած բոլոր դժվարություններին, շարունակվում են կայանի վերականգնման աշխատանքները եւ նախապատրաստությունը ձմռան սեզոնին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
[illegible]
«Ազգ» թերթի [illegible]
Երեւան 375010, [illegible] 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE [illegible] / 581841
Apple Macintosh
[illegible]
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVETIKIAN / phone 521635
47 Hanrapetutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Սկիզբը էջ 1

Այդ տեղամասերում ներկայացված են արդյունքները ըստ 11 մարզերի: Քոչարյանը նկատեց, որ իրենց ձեռքի տակ են Երեւանի քաղաքի տեղամասերը. ա) ըստ ցուցակներում ընտրողների թվի, բ) ըստ գրանցված եւ քվեարկած ընտրողների թվի, գ) ըստ հանձնաժողովներին տրված քվեաթերթիկների թվի, դ) ըստ մարված քվեաթերթիկների թվի: Քոչարյանը նկատեց, որ ԿԸՀ-ի հրապարակած պաշտոնական տվյալների գումարման դեպքում ակնհայտ են դառնում թվային մեծ տարբերությունները. 1-ին դեպքում 14.570, 2-րդ դեպքում 21.836, 3-րդ

տեց, որ պաշտոնական արդյունքները ներկայացվել են սեպտեմբերի 27-ին (երեկոյան), եւ ԿԸՀ-ի ստացած ... րության տակ այդ բոլոր արդյունքները ամփոփելու միայն մեկ օր է մնացել: Ժամանակի սղությունն ու ... ԵԱՀԿ-ի փաստաթղթերում հիշատակվող թվային տարբերությանը ԿԸՀ-ն չի անդրադարձել, «քանի որ այդ թիվը չէր ազդում ընտրությունների արդյունքի վրա, մենք չփորձեցինք դա ճշտել», ընդգծեց Բեգլիցյանը: Նա միաժամանակ չբացառեց, որ հնարավոր է «գումարելու պահին թվաբանական սխալ է թույլ տրվել»:

Գ. Հարությունյանը նկատեց դամներ եւ են վերցրել իրենց դիմումը: Իսկ 11/38 տեղամասում կատարված խախտումների զանգատը եկել է ԱԻՄ-ի գրասենյակից: Այնուհետեւ ԱԻՄ-ի 3 անդամներ ներկայացել են տեղամաս բողոքի հետքերով որպես ԿԸՀ ներկայացուցիչներ:

Գ. Հարությունյանը նշեց, որ այդ տեղամասին կանդրադառնան հետագայում:

ԱԴ անդամ Հրանտ Խաչատրյանը միջնորդություն ներկայացրեց որպես վկա հրավիրել Երեւանի մարզային հանձնաժողովի նախագահ Արմեն Ասլանյանին: Միջնորդությունն ընդունվեց:

ԱԴ անդամներից մեկը հարցրեց

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆ

Օրինախախտումներ, թե անճշտություններ

ժամանակ 23.000 եւ համապատասխանաբար 48.000: Ասացվում է, որ միայն Երեւան քաղաքի համար թվային տարբերությունը կազմում է 108.000: Քոչարյանն ըստ այդմ հարցրեց Բեգլիցյանին, թե այդ թվերի առկայության եւ հաստատման դեպքում ԿԸՀ-ն բարոյակա՞ն է մնում, որ խախտումները չեն ազդում ընտրությունների վրա:

Ի պատասխան Բեգլիցյանը նշեց, որ ԿԸՀ-ն առաջնորդվել է միայն օրենքով, երբ հաշվում էր ոչ թե թվային անհամապատասխանությունները, այլ կատարում էր մարզերից ստացված արդյունքների մեխանիկական գումարման գործողություն:

Այնուհետեւ Բեգլիցյանին հարցրեց 21.896 անհետացած քվեաթերթիկների մասին: Բեգլիցյանը նշեց, որ ճիշտ է, քվեաթերթիկները անհետացել են, բայց դրանք չեն հայտնվել այլ տեղամասերում:

Վազգեն Հարությունյանը հարցրեց, թե ինչո՞ւ ԿԸՀ-ն ժամանակին չի կանխել անճշտությունները, որոնք եղել են մարզային հանձնաժողովների ներկայացրած պաշտոնական տվյալներում:

Բեգլիցյանը նկատեց, որ մարզային հանձնաժողովների, այլ ոչ թե ԿԸՀ-ի իրավասությունների մեջ է մտնում «անճշտությունների ճշգրտումը»:

Գ. Հարությունյանի հաջորդ հարցը վերաբերում էր ԵԱՀԿ փաստաթղթում հիշատակվող 21.188 թվային տարբերությանը: «Ինչպիսի՞ն է Ձեր բացատրությունն այդ թվի առնչությամբ», հարցրեց ԱԴ նախագահը:

Բեգլիցյանն ի պատասխան նկատեց Արմավիրի մարզի թիվ 17/1 ընտրատեղամասի հանձնաժողովի ամփոփված արդյունքների մասին, նշելով, որ դիմող կողմից ներկայացված իրական արժեք հանդիսացող փաստաթղթերում ներկայացված թվերը չեն համապատասխանում ԿԸՀ-ի ներկայացրած տվյալներին: Բեգլիցյանը նշեց, որ հարցի պատասխանը ԿԸՀ-ն կտա միայն նյութը ճշտելուց հետո, իսկ Գ. Հարությունյանն արձանագրեց, որ ԱԴ-ն պատասխանին կսպասի:

Գյուլումյանը հարցրեց, թե «ո՞րն են այն խախտումները, որոնք ուղղակի վերաբերում են ընտրությունների արդյունքներին»: Բեգլիցյանը պատասխանեց, որ «այդ խախտումներն ուսումնասիրելը ԱԴ-ի լիազորություններից դուրս է»: Նա ավելացրեց, որ ԱԴ-ն պետք է քննարկի միայն արդյունքների ամփոփման հետ կապված խախտումները, այն էլ սխալ մարզային հանձնաժողովների տվյալներից:

Գյուլումյանը հարցրեց, թե թվային 21.188 տարբերության դեպքում ԿԸՀ-ն պաշտոնապես արձանագրել է միայն 686-ը: Ինչո՞ւ: Ըստ Բեգլիցյանի, 21.188 թիվը վերահսկողական է եղել, իսկ անճշտությունները եղել են 686-ը:

Գ. Հարությունյանի հաջորդ հարցը վերաբերում էր Շենգավիթի թիվ 11/38 ընտրատեղամասում կատարված օրինախախտումներին, որոնց մասին ԿԸՀ 9 անդամներ դիմել են ԿԸՀ նախագահին, որպեսզի համապատասխան վերաբերմունք դրսեւորվի: Ի՞նչ ընթացք է տրվել այդ դիմումին:

Բեգլիցյանը նշեց, որ դիմումը չի քննարկվել, քանի որ ԿԸՀ-ի 4 անդամներ ...

Արմավիրի մարզում հայտնաբերված կեղծված պատրաստված արձանագրությունների մասին: Բեգլիցյանը նշեց, որ պատճենահանման մեքենայի բացակայության պատճառով տեղամասային հանձնաժողովներին տրվել են արձանագրությունների լրացուցիչ ձեւաթղթեր (թեեւ անհայտ մնաց, թե ինչո՞ւ են նախապես կնքվել արձանագրությունների ձեւաթղթերը, քանի որ կնքելուց հետո ձեւաթուղթը վերածվում է փաստաթղթի - Ն. Մ.):

Այնուհետեւ ԱԴ նախագահն անդրադարձավ նախորդ օրը դիմող կողմի ներկայացրած միջնորդություններին: Նշվեց, որ Զանոյանի այն միջնորդությունը, որ պահանջվում է ԿԸՀ-ից ստանալ ներկայացված զինծառայողների թվի վերաբերյալ, բավարարվում է, եւ ԿԸՀ-ն գրավոր պետք է պատասխանի այդ միջնորդությանը:

Ինչ վերաբերում է Ռ. Քոչարյանի ներկայացրած միջնորդությանը իրենց կողմից ԱԴ-ին տրամադրել 117 նոր փաստաթղթեր, ԱԴ նախագահը նախ նկատեց, որ «ԱԴ-ն մամուլի զրույցների ... չպետք է զբաղվի»: Իսկ ԱԴ-ն կարող է ընդունել միայն այն փաստաթղթերը, որոնք իրավական են:

Խնդրի լուծումը չբավարարեց Քոչարյանին եւ նա պնդեց միջնորդության ընդունման վրա:

ԱԴ նախագահը նշեց, որ ԱԴ-ն այդ հարցերը կքննարկի առանձին: ԱԴ անդամների խորհրդակցության, նյութերի ուսումնասիրության համար ԱԴ նախագահի առաջարկով նիստը հետաձգվեց մինչեւ երկուշաբթի, ժամը 10.00:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանը մասնակցեց Կահիրեի կոնֆերանսին

Հայաստանը մասնակցեց Նոյեմբերի 12-14-ը Կահիրեում կայացած Մերձավոր Արեւելքի եւ Հյուսիսային Աֆրիկայի տնտեսական կոնֆերանսին, որի հովանավորներն էին ԱՄՆ-ը եւ Ռուսաստանի Դաշնությունը: Հայաստանի պատվիրակությունը գլխավորում էր Կահիրեում ՀՀ դեսպան Էդվարդ Նալբանդյանը:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ ԱԳՆ լրատվության ծառայությունից, Հայաստանի մասնակցությունն այս կարգի միջազգային համաժողովներին կարեւոր է եւ արդիական մեզ համար: Աշխարհագրականորեն շատ մոտ լինելով Մերձավորարեւելյան տարածաշրջանին, Հայաստանն այնտեղ ունի որոշակի տնտեսական շահեր եւ բնականաբար ապագայում սեփական հնարավորությունների աճին զուգընթաց պետք է ձգտի ընդգրկված լինել իր հարեւանությամբ կատարվող ինտեգրացիոն գործընթացներում:

Կոնֆերանսի օրերին Էդվարդ Նալբանդյանը հանդիպումներ ունեցավ մի քանի պատվիրակությունների ղեկավարների հետ, որոնց ներկայացրեց Հայաստանի տնտեսական հնարավորությունները եւ քննարկեց համագործակցելու հեռանկարները:

Գլխավոր նպատակը Մերձավոր Արեւելքում եւ Հյուսիսային Աֆրիկայում միջազգային ներդրումների խրախուսումն էր եւ համաշխարհային էկոնոմիկայի մեջ այդ տարածաշրջանի ինտեգրացման համար համապատասխան պայմանների ստեղծումը: Սա բացառիկ հնարավորություն էր զարգացած երկրներին եւ միջազգային խոշոր ֆինանսատնտեսական ընկերություններին ներկայացնելու տարածաշրջանի առեւտրատնտեսական ներուժը եւ իրականացվող տնտեսական բարեփոխումները:

Ընթացքում գումարվեցին առանձին աշխատանքային նիստեր, որի ընթացքում ներդրողներին ներկայացվեցին տարածաշրջանի այս կամ այն երկրի տնտեսական զարգացման ծրագրերը: Մասնավորապես Եգիպտոսը առաջարկեց 188 խոշոր ներդրումային ծրագրեր 33 մլրդ դոլար ընդհանուր արժողությամբ:

ՍՓՅՈՒՌՔԱՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ

Նոր վավերագրական ֆիլմը զայրացրել է թուրքերին

Վաշինգտոնում Թուրքիայի դեսպանատունը ու նրա առաջավոր կազմակերպություններից թուրք-ամերիկյան ասոցիացիաների համագումարը խստորեն դատապարտում են PBS հասարակական հաղորդումների համակարգով օրերս եթեր արձակված մի նոր վավերագրական ֆիլմ, որի մեջ մի հատված նվիրված է Հայկական ցեղասպանությանը:

PBS-ի լոսանջելեսյան գրասենյակը KCET-ը, անգլիական BBC խոշոր կայանի հետ համատեղ նկարահանել է 8-ժամանոց վավերագրական ֆիլմ առաջին համաշխարհային պատերազմի մասին, որը կոչվում է «Մեծ պատերազմը եւ 20-րդ դարի կազմավորումը»: Այն օրական երկու ժամ տեւողությամբ հեռարձակվեց ամբողջ երկրով մեկ նոյեմբերի 10-ից մինչեւ 13-ը: Նոյեմբերի 11-ի ժամում ... մի հատված նվիրված էր Հայկական ցեղասպանությանը: Ըստ երեւույթին, 8-ժամանոց հաղորդման մեջ հայերին հատկացված նույնիսկ այդքան կարճ անդրադարձն անգամ ընդունելի չէ թուրքերին, քանի որ նրանք անմիջապես անցան հակահարձակման՝ փորձելով մի անգամ եւս արդարացնել պատմությունը եւ մեղադրել PBS-ին:

Թուրքական կառավարությունն անցյալ շաբաթվա ընթացքում է իրազեկ դարձել, որ նման մի հատված կա այդ էպիկական կինոպատումի մեջ, նախնական ցուցադրումներից հետո «Նյուզդեյ» եւ «Լոս Անջելես թայմս» թերթերում հրապարակված հոդվածներից, որոնցից յուրաքանչյուրը մեծապես գովաբանում էր ընդհանրապես ամբողջ ֆիլմը, եւ հատկապես նշում նաեւ Հայկական ցեղասպանության հատվածը:

Հետաքրքիր է այն, որ մոտ մեկուկես տարի առաջ, երբ KCET-ի օպերատորները պատրաստվում էին Թուրքիա մեկնել ֆիլմի նկարահանումները կատարելու, Վաշինգտոնի թուրքական դեսպանությունը ամեն ջանք գործադրեց, որ նրանց ճանապարհային եւ այլ Թուրքիայում մնալու ծրագրերը հաջողությամբ դյուրացնեն առանց դժվարությունների: Նրանք համոզված էին, որ լավ վերաբերմունքի դիմաց կստանան Թուրքիան գովերգող մի ֆիլմ: Նրանց մտքով անգամ չէր անցնում, որ ֆիլմը կպարունակի հատվածներ Հայկական ցեղասպանության մասին: Առավել եւս նրանք չէին կարող ենթադրել, որ վերջին հարվածը նրանք պիտի կրեին իրենց իսկ արտահայտությամբ կատարված ... արդյունքներից:

Այժմ եւ թուրքական դեսպանությունը Անկարայում, եւ թուրք-ամերիկյան կազմակերպությունները բողոքներ են ուղարկում PBS-ի, KCET-ի եւ նրանց հարակից կայանների գրասենյակները իրենց բողոքագրերով, որոնցում պահանջում են ... եւ ջնջել այդ ծրագիրը: Բայց տեսնելով, որ առանց արդյունքի չեն հասնում, նրանք ... «տարբերակը» ներկայացնելու համար եւ KCET-ից խնդրում պատրաստել եւ եթեր արձակել այդ ծրագրի «ավելի հավասարակշռված տարբերակը»:

Ի պատիվ KCET-ի պետք է նշել, որ թուրքական «առաջարկները» չեն ընդունվել: Հիշեցնենք, որ մոտ 10 տարի առաջ մենք հայերս KCET-ի հետ ընդհարվել էինք, երբ այդ ժամանակ նրանք ցանկություն էին հայտնել մեկ այլ վավերագրական ֆիլմի մեջ բուն Հայկական ցեղասպանությունը մեկնող մի փոքրիկ էպիզոդ ավելացնել: Ըստ երեւույթին, անցյալ տասնյակների ընթացքում այդ կայանը շատ բան է սովորել Հայոց մեծ եղեռնի փաստական իրողության վերաբերյալ: Ի պատասխան թուրքական պահանջներին, KCET-ը հետեւյալ հայտարարությունն է արել. «Մեծ պատերազմը եւ 20-րդ դարի կազմավորումը» վավերագրական ֆիլմն արտադրվել է Լոս Անջելեսի KCET-ի եւ BBC-ի կողմից, համագործակցությամբ նաեւ Imperial War Museum-ի, հիմնված է աշխարհի ընթացքում միջազգային ճանաչման արժանացած, համակողմանիորեն ուսումնասիրված եւ հավաստված նյութի վրա: PBS-ը եւ ֆիլմ արտադրողները պատասխանատու են ինչպես արտադրության, այնպես էլ տեխնիկական խմբագրական աշխատանքների համար, եւ գոհ են նշելու, որ ... [illegible]:

Ինձ համար այս մի քանի տողը ... [illegible]

Ավելացնենք, որ ... ֆիլմը ... նոյեմբերի 19-ին ... ժամը 8-ին ... ամբողջ ֆիլմը ...

[illegible]

ԱԶԳ-ի ԹՂԹԻ

Պահանջում են պատասխանատվության ենթարկել քննչական խմբին

Վահան Հովհաննիսյանի հասարակական պաշտպան Բագրատ Եսայանը դատական կոլեգիային միջնորդեց քրեական պատասխանատվության ենթարկել «Վահան Հովհաննիսյան +30» գործը քննող քննչական խմբին: Միջնորդությունը ներկայացվեց ամբաստանյալ Անդրանիկ Համբարձումյանին հարցաքննելուց հետո, երբ պարզ դարձավ, որ նա եւս ի թիվս մի քանի այլ ամբաստանյալների, չի առնչվում այդ քրեական գործի հետ:

Միջնորդությունը դրվեց քննարկման, որի վերաբերյալ իր տեսակետը հայտնելիս Վահան Հովհաննիսյանը բացեց նաեւ մի գաղտնիք, որը նախկինում ակնարկել էր, սակայն չէր ցանկանում հայտնել: Ի դեմս իրեն ու ամբաստանյալների մեծ մասին ներկայացված ահաբեկչության մեղադրանքի նա հայտնեց, որ ձերբակալվելուց երկու-երեք շաբաթ առաջ գաղտնի մի վայրում հանդիպում է ունեցել Վազգեն Սարգսյանի հետ, որին խնդրել այդ ժամանակ պորտֆել չէր ներկայացնում, երբ նման ցանկություն ունենային, նույնիսկ դիակը չէր հայտնաբերվի: Հանդիպման ընթացքում խոսակցությունն ընթացել է Համբարձում Գալստյանի սպանության եւ «Դրո» գործի վերաբերյալ, որի ժամանակ Վ. Սարգսյանը վստահաբար ասել է, որ Հ. Գալստյանին դավաճաններն են սպանել: Իսկ ինքը փորձել է պարզել, թե նախարարն ինչո՞ւ է այդքան վստահ եւ հարցրել է՝ ինչու «Քերոբի» սպանության համար Տիգրան Դավթյանին ազատազրկման դատապարտած անձինք չեն պատժվում: Վազգեն Սարգսյանը պատասխանել է. «Ճիշտ ես ասում, մենք գիտենք եւ պետք է պատժենք մեղավորներին, բայց երբ այդ քննիչներին պատժենք, դատախազությունը մեզ համար չէր աշխատի»: Վ. Հովհաննիսյանի ասելով, հանդիպումից հետո Վազգեն Սարգսյանը համոզվել է, որ իրեն դրսում թողնել չի կարելի:

Ամբաստանյալ Արմեն Ռուստամյանի կարծիքով նախաքննական մարմինը վստահ էր, որ երբ շանտաժի ու ծեծի չդիմի, պաշտոններ չվերցնի, այս գործը չէր կարող ստեղծել: Վերջին տեսակետը պաշտպանեցին նաեւ այլ ամբաստանյալներ, սակայն նախագահողը երկմտում էր, թե դատավարության այս փուլում որքանո՞վ է հարմար քննչական խմբին պատասխանատվության ենթարկելու հարց քննարկելը: Միջնորդության հեղինակը նույնպես գտնելով, որ հարցին լրջորեն նախապատրաստվել է պետք, առաջարկեց միջնորդությունը քննարկել միայն ամբաստանյալ Ա. Համբարձումյանի մասով:

Պետական մեղադրողը նույնպես վաղաժամ համարեց այդ հարցի քննարկումը, ինչպես նաեւ ամբաստանյալի խափանման միջոց կալանքը փոխելու առաջարկը: Դատական կոլեգիան իր որոշումներով մերժեց երկու միջնորդությունները գտնելով, որ Ա. Համբարձումյանի անմեղության հարցը դեռեւս ապացուցված չէ:

Ա. Պ.

ԱԶԳ

Հայաստան

Ե՛ն «փոքրիկ Հայաստանը» ինչպիսի ինքնատիպ մակարդակ ունեն, կարելի է խոսել «Նաիրիտ» գիտաարտադրական միավորման օրինակով (այժմ «Նաիրիտ» փակ բաժնետիրական ընկերություն, 80 տարվա պատմություն, 20 տարվա կոլեկտիվ)։ Նշենք, որ [illegible] կառույց կարող են արտադրել միայն զարգացած, [illegible] երկրները, այսօր դրանք վեցն են. ԱՄՆ, Գերմանիա, Ֆրանսիա, Անգլիա, Ճապոնիա և Հայաստան։

Մեր դարի 30-ական թվականների վերջին մարդկության առաջ ծառացավ արհեստական կաուչուկ ու ենթալու խնդիրը։ Ռուսի և նրա [illegible] երկու [illegible] Սովետական Միությունը և Ամերիկայի [illegible] իրավունքների հետ, բայց դրանցից ստացվող [illegible] չինական [illegible] [illegible] [illegible] միջազգային [illegible] [illegible] Այս ոլորտում նա վերջում նախնիներից մեկն է լինելու միայն ու միայն [illegible] համար։

Ինչևէ, եղածը եղավ։

Արտադրական հզոր կրկին ստացավ գործելու թույլտվություն. 1994-ից վերսկսվեց կաուչուկի թողարկումը։ Ի դեպ, ձեռնարկությունում գործող [illegible] կաուչուկ ստանալու երկու եղանակ՝ ացետիլենային գազից և բութադիենից։

Իր պատմության ամենաբեղուն 1987-1988, երբ թողարկվում էր տարեկան 79 հազար տոննա կաուչուկ, «Նաիրիտը» [illegible] համար եկավ, այլև այժմ արդեն կարող ենք խոսել այդ մասին [illegible] Մեջին Արևելք, գնա անգամ Աֆրիկա։ Ավստրալիա [illegible] մենք, որոնց դեռ է օգտվում այդ հնարավորությունից և շարունակում գործել։

Շուրջ հինգ ամիս է փոխվել է ձեռնարկության տնօրենը, այս ընթացքում կարելի է ասել, բավականին հաջողություններ գրանցվել են աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման, արտադրանքի ինքնարժեքի իջեցման, արդյունավետ կառուցվածքային փոփոխությունների ոլորտում։ Որոշակի քայլեր են արվել նաև արտադրանքի իրացման գործում, մասնավորապես Մոսկվայում բացվել է «Նաիրիտի» ներկայացուցչությունը։ «Դյուպոն» [illegible] իր արտադրանքի վաճառ-

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Արտադրությունը խաղաղականության զոհ կամ «Նաիրիտը» գոյության կռիվ է տալիս

Միայրյան Նախանգենց, գագաթն [illegible] միաժամանակ [illegible] կաուչուկ ստանալու [illegible] գիտակցելով 1940-ին առաջին արհեստական կաուչուկը սկսեցին միաժամանակ ԱՄՆ-ում «Դյուպոն դենեմուր» ֆիրման և Սովետական Հայաստանում։

Քլորոպրենային կաուչուկը իր տարբերության պատճառով այդ կաուչուկների շարքում է օգտագործվում բազմակողմանիությամբ, ջերմակայունությամբ և մի շարք կարևոր այլ հատկանիշներով, որի հետևանքով է նրա նշանակությունը զինտեխնիկայի կարևոր [illegible] Պատերազմի հաղթանակին կաուչուկի շուրջ 30 տոկոսը օգտագործվում էր ռազմարդյունաբերական ձեռնարկություններում։ «Նաիրիտը» բազմաթիվ ձեռնարկություններ էր նաև Սովետական Հայաստանի 19 այլ գործարանների համար մասնակցություն [illegible] առաջնային հանգույց, այսինքն ասած, գործում էր ներքին կապերը։ Եվ երե այսօր Հայաստանի արդյունաբերական հին ռեժիմային զարգացման առաջնային ճյուղերի մեջ նշում ենք քիմիական արդյունաբերությունը, ապա համոզված ենք, որ այն պետք է դրսի «Նաիրիտ» հսկայի շուրջ։

Ի՞նչ մնաց [illegible]։

1980 թվականների վերջի էկոլոգիական շարժումը իր անվերապահ և ծայրահեղ դրսևորումներով առաջին հերթին հարվածեց «Նաիրիտին», դրանով իսկ երկրի տնտեսությունը։ Ձեռնարկությունը կանգնեց, դադարեց կաուչուկի արտադրությունը, որը մենաշնորհային էր Հայաստանի համար. նախկինում ամբողջ նախկին Սովետական Միությունը ներմուծում էր Ռուսաստան, Ուկրաինա, Բելառուս։ Արևելյան եվրոպայի երկրները «սովորած» էին հայկական կաուչուկին։ Իսկ արտասահմանյան կաուչուկի երկրները այդ ընթացքում ձեռներ ծախսել չհասցրին, [illegible] արտադրանքն առաջարկեցին. բնական գին, լրացին տարանցման ընդհանուր կիրառելով միջազգային խաղախոսությունը, ընկնում նրանց համար կաուչուկը առաջարկվում էր [illegible] գներով, հետ վաճառվում էր մեծ քանակներով։ Հետագայում արևմուտք կարողացավ կաուչուկը (որը ուրվ չի գիտում արտադրամասերում) առաջարկվեց ամենաշատ էժան գնով։ Նախկին գործընկերները, որոնք սովորած լինելով արտադրանքի մատակարարի հետ աշխատանքին, հրաժարվեցին կաուչուկ վերադարձնելուց։ Ինչն առաջ եկավ ԱՊՀ երկրների համագործակցության տնտեսական [illegible] որոշ ձեռնարկություն [illegible] միջոցով, նաև ձեռնարկությունները

սիտ» աշխատում էր արդեն վերջին եղանակով, օգտագործում էր բութադիեն, որ ներկրվում էր Ռուսաստանից։ Բայց արդեն 1986-ից ամերիկյան «Դյուպոն դենեմուր» ֆիրմայի [illegible] Ձեռնարկությունը փոստերն փակվեց հրաժարվել էր ացետիլենի գազից կաուչուկ ստանալու մեթոդից, որը անհամեմատ էժանացնում էր, տնտեսապես անշահավետ և վերջնական արդյունքում 2-2.5 անգամ բարձր ինքնարժեք բուսաջինեն կաուչուկի համեմատությամբ։

Ճանապարհները փակ էին, հումքի ներկրումն ու առաքումը լիարժեք չեխանիզմներով ու դրսեվորումներով անհնարին, միաժամանակ մի ֆանի տարի «կանգնած» հսկան բնականաբար պետք է դառնար սառը, խոնավ տնտեսական խնդիրների մեջ, ֆինանսական միջոցները էին պետք, այն էլ շուրջ միլիոններ, իսկ դրանք չկային. չկային։ Երբ միակն էր կրկին վերականգնել փակման «մեռած» ացետիլենային կաուչուկի արտադրությունը, որի համար հիմնական հումքը էր ծառայում բնական գազը։

Ձեռնարկության սկզբի բարդաներ, բայց դրանք բոլոր մակերեսային գործեր էին, փոխելով երկու տարիների ընթացքում թողարկվեց տարեկան համապատասխանաբար 2000 և 1478 տոննա կաուչուկ։ Միջազգային այժմ աշխատում է վնասով, տնտեսական լուրջ կորուստներով, մեկ միավոր կաուչուկը 2.5 անգամ թանկ է նստում, քան վաճառքի գինն է։ Ի՞նչ կրկին հանում շուկայի, շուկա մեջ դուրս չգալու համար։ Դա ա վերին, հայկական կաուչուկը այսօր աշխարհի ամենաէժան գներով առաջարկվող մի քանիսից գինից պակաս գներով է վաճառում. Ամերիկյան կաուչուկը Մոսկվայում վաճառվում է տոննան 3300-4200 ամերիկյան դոլարով, իսկ հայկականի գինը ընդամենը 2520 դոլար։ Միևնույն ժամ գնում կաուչուկի արտադրության գծով փաստորեն միայն մեկ ել միայն ԱՊՀ, Արևելյան Եվ-

րոպայի երկրներում, այլև այժմ արդեն կարող ենք խոսել [illegible] ամ է հիմնականում մեծ խմբաքանակներով, մեկ անգամ գործընթաց օգտվել այդ հանգամանքից, հասել դրա հեռանկարում կուտակված հայկական կաուչուկը, վաճառում են այժմ, արևմ պետք է աղտոտվի։

Նման սպառողական առավելություն են, բայց երբ ամենևին էլ արդյունքի էությունների մեջ չէ։ Ահա թե ինչ է անհրաժեշտ «Նաիրիտ» ինքնալին ամբողջ բացառել ընդհատ համար. բազ ճանապարհներ, երկարաժամկետ և ֆինանսական ներդրումներ համար միայն ու միայն բուսաջինեն ծախս բերելու համար։ Այս ամենը երբ լինի, շուկան ինքնաբավության կրկին կն վաճառի, ծախս կրեման ևս շուկաներ, որից հետո ձեռնարկության մասնավորեցումը կա Ռուսաստանի Կառավարության հետ 15 հազար և Իրանի Իսլամական Հանրապետության հետ 2000 տոննա կաուչուկի առաքման պայմանագրեր կնքելու։

Խոսքը հիմա պետք է լինի, հարկ է նաև սպասարկությունը ներդրումներ ձեռք բերելու գործում։ Այն, որ «Նաիրիտ» ծախսերն պետք է մենաշնորհային ազատականացման, պետական բյուջե և այլն), շուրջ 6 միլ դրամ, ամբողջովին և այս տարվա համար էլ ձեռնարկությանը ուղեցույց, կրկին լուրջ օգնություն է, բայց այստեղ էլ է։ Ձեռնարկության վերակառուցումը անհրաժեշտ է կառավարությունից առնվազն 10 միլիոն ամերիկյան դոլար վարկի և ռաշխի։

Այնուհետ որ, նախկինում է, «Նաիրիտը» արտադրական հզորությամբ Հայաստանի նման շատ երկրի համար լուրջ անհանգստություն է, լուրջ խոցը, բայց չմոռանանք, որ նաև հարստություն է. այսօր երե ընդամենը մի ամենակողմանի մոտեցում, առկա վտանգի մեծ դժվարությամբ այդքանից ոտքի կանգնել էր իր ներսից, սակայն մեր երկրի տնտեսության մի թևակիրքի համար։

ԳՈՀԱՐ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

80-ԱՄՅԱԿ

Անդրանիկ Ծաղարյան. Վիրաբույժ, մարդաբան, գեղանկարիչ...

Սարյան փողոցի բնակարանի առանձնասենյակի պահարաններում ալբոմներ են։ Ինչն է կազմել, կյանքն է դրանցում ամփոփված։ Այն սկսվում է Արցախ աշխարհի Քարաղբյուր գյուղից։ Նրան դողոց տարավ մայրը, նայեցին թե փոքր է, խոսեցին՝ թե ժամանակն անցել է։ Փոքրամարմին, վտիտ, սև ու սուր աչքերով տղան կրքարանի «սիրտը մեսավ», բոլորը սիրեցին։

համաշխարհային ցուցահանդեսում այն արժանանում է «Գրան-պրի» մրցանակի։ Ինճնապիտ և եզակի այս աշխատը բարձր գնահատվեց Ռուսիո բժշկական ակադեմիայի կողմից՝ հայ ուսավիրաբույժին արժանացնելով ակադեմիկոս Բուրդենկոյի անվան մրցանակի։ Աշխատի բազմաթիվ նկարները հեղինակն է կատարել, որոնցում զուգակցվել են նկարչի տաղանդն ու

Անհոգ մանկությունն էլ է վերջանում. տասնչորսամյա պատանին ընդունվում է Բաքվի բժշկական ուսումնարան։ Մայրենիի ուսուցիչը նրա մեջ սեր է արթնացնում դեպի բնական գիտությունները, հայոց լեզուն և լատիներենն սովորեցնում, խորհուրդ տալիս բժշկությունը մշտապես զուգակցել մտածողի ու վրձնի հետ։ Այստեղ դաս տվին, որ մահվան դեմ պատերազմում առաջին զինվորն ու մարտիկը բժիշկն է։ 1933-ի ամռանը Երևանում ներկայանում է համալսարանի բժշկական ֆակուլտետ։ «Տեղ չկա», ասում է դարսաբանի ռեկտոր Հակոբ Հովհաննիսյանը։ «Տեղ չկա, մեր տանն արոռ կդիրին»։ Բոլորը վիրկում են, բացի իրենից։ Ծոքերն ընդունում են։ Քննությունները «հինգերով» է հանձնում, այդպես էլ մինչև վերջ ուսանում։

Քչերը գիտեն, որ սովորելու տարիներին գերազանցությամբ ավարտում է նաև Երևանի օդայուղական դպրոցը, ստանում առաջին կարգի օդաչուի կոչում։ Օդից իջնում էր գետին՝ վիրաբույժ էր, խանդակում, բանաստեղծություններ նվիրում առաջա կնոջը՝ բիֆիլիսեցի Տիգրանուհուն։ Ինստիտուտն ավարտելուց հետո ընդունվեց ասպիրանտուրա։ Դեռ չէր ավարտել, պայթեց երկրորդ աշխարհամարտը։

Նա հասավ Բեռլին, մասնակցեց Հունգարիայի և Ռումինիայի ազատագրմանը։ Տասներեք հազար վիրահատում է գրված նրա զինվորական անձնական գործում։

1946-ի աշնանը բժշկական ծառայության փոխգնդապետ Ծաղարյանը զորացրվում է՝ պատերազմի հաղթանակի մեջ սեփական վաստակի ծանր բեռով։ Ամիսներ հետո մայրաքաղաքի բժշկական ինստիտուտի ցուցասրահում կազմակերպվում է գունավոր նկարների պատկերահանդես՝ ռազմաճակատի դաշտային պայմաններում հրազենային վերքերի լուսանկարների ցուցադրմամբ։ Հաջորդ տարին «Ողնաշարի հրազենային վերքերը» գիտական թեզի համար նրան շնորհվում է բժշկագիտության թեկնածուի կոչում։ Ընդդիմախոսը՝ պրոֆեսոր Մելիք-Ադամյանը առաջարկեց հայերենի կատարյալ իմացության համար նրան միաժամանակ «լեզվաբանի» կոչում տալ, իսկ Մարտիրոս Սարյանն ու Հակոբ Կոջոյանը գտան, որ նա արժանի է վաստակավոր նկարչի կոչման։

Ալբոմի հաջորդ էջում Ռուսաստանի զինված ուժերի գլխավոր վիրաբույժ, գիտությունների կանդիդ վիրաբուժության գիտահետազոտական ինստիտուտի տնօրեն Ալեքսանդր Վիշնևսկու հրավեր-նամակն է։ Նա Ծաղարյանին հրավիրում է Մոսկվա՝ ուսումը շարունակելու։ Այստեղ նա ուսումնասիրում է սիրտը։ Սիրտը դառնում է Ծաղարյանի խնդիր առարկան։ Նա կազմում է սրտի արատների յուրահատուկ ատլասը։ Ավարտելով Վիշնևսկու անվան վիրաբուժական ինստիտուտի ասպիրանտուրան՝ ստանում է բժշկագիտության դոկտորի գիտական աստիճան։ 1960-ին հաստատվում է պրոֆեսորի կոչումը։

Վերադառնալով Հայաստան, խառնամյա գիտնականը հրատարակում է «Սրտի բնածին արատների և մայրանոթների ատլասը»։ Բրյուսելի վիրաբույժի հիմնադրությունը։ 1958-ին Հայաստանում նա առաջին անգամ կատարում է սրտի վիրահատություն։ Վիրահասման սեղանին պառկած է տասնչորսամյա պատանուհին։ Տասնօրդի Անահիտը այժմ բազմազավակ մայր է։

Ավագ որդին՝ Էդուարդը, առաջարկում է «ծանոթանալ» մարդաբան Ծաղարյանի հետ։ 1972-ի մայիս... Ծոցում այն գրությունն է, որով Երևանի Չարենցի անվան գրականության և արվեստի թանգարանի տնօրենը Սամվել Մկրտչյանի գերեզմանաբեռնից բերված փոքրիկ տուփը (որի մեջ ամփոփված են գանգոսկրեր) հանձնում է մարդաբանին՝ խնդրելով վերականգնել դիմագծերը։ Պրոֆեսոր Ծաղարյանը մանրամասն ուսումնասիրում է հողից հանած ոսկրաբեկորները։ Ամիսներ հետո վերականգնվում է գանգը և ստեղծվում է վաղամեռիկ բանաստեղծ Պետրոս Դուրյանի դիմանկարը։ Ապա և երկու եզակի լուսանկարներ. Դանիայի մարդաբանների խնդրանքով արխայագն Համլետի վերականգնված դեմքը և Դանտեի դիմագծերը։ Կարդում եմ հայ առաջին մարդաբանի մեկնաբանությունը. «Վերականգնելով հին ժամանակներում ապրած մարդկանց դեմքը, միաժամանակ ուսումնասիրում եմ հիվանդությունները։ Իմ համոզմամբ, հազարամյակներ առաջ մարդաբաններն օգտվել են ոսկրային դիաններից պատրաստված գործիքներից, իսկ որպես ցավազրկիչ միջոց կիրառել խոտաբույսերից պատրաստված լուծույթներ»։ Այդ ալբոմի էջերից «մեզ են նայում» Իսհեր ու տագավորներ, բրոնզե դարի հողագործներ, ...դարաշրջանի մարդիկ. Սյունիքի Դրլ գոր Առաջին թագավորն ու Դինար թագուհին, տասներկուերորդ դարի արցախցի զորավար Հասան Ջալալյանը. Վարդանանց իշխանն ու իշխանուհիները։ Երանոսիակյան «Յումանիտե» դրամ մարդաբանական մեծ վաստակն հաղթանակ է անվանել, «Ֆիգարոն»՝ հրաշք։

Երախտագետ վիրաբույժը, մարդաբանն ու գեղանկարիչը հասցել ...է հատկացնել իր սիրելի ուսուցիչներին, ծանոթացված հայ բժշկապետերին և արվեստագետներին. Լևոն Հովհաննիսյան, Համբարձում Քելլի, Բիլեսեր Պետրոսյան, Վահան Արծրունի, Ռուբեն Գյանջեցյան, Մարտիրոս Սարյան, Վահրամ Գայֆեճյան, Վարդգես Խանարչյան, Գրիգոր Աղեկյան։

1985-ի գարնանը հայ տաղանդաշատ վիրաբույժի մահվան բոթը մի քանի տարբեր երկրներում ապրող նրա բարեկամներին և գործընկերներին «Զարթնքը» գրեց. «Դուն սիրտ մարդուն ու քաղել Դուն, որ գարդ կեանքի երազներու և անուրջներու մէջ գահընկեց եղար, արդեղ ինկար են կար, ու անելի բարձրանաս» «Լուսաբերը» ավելացրեց. «Կյոր ու գեղեցիկ դեմքով այրը, կյանքի ցանկացած ասպարեզում հաջողություններ էր հասնում։ Դժվար է որոշել, թե ում էր առաջնայինը՝ տաղանդավոր վիրաբույժը, սրտի ատլասի անմրցակից կազմողը, թե՞ հմայիչ դասախոսն ու անգուգական մարդը...»։ Գուցե բոլորը միասին։

ԼԵՎՈՆ ԿԱՐՈՅԱՆ

ԱԶԳ

Միջազգային

Ալ Գորի աշխատանքային ժամանակացում ազատ ժամեր չեն գտնի, երբ Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման ակնարկեց, թե ԱՄՆ-ի փոխնախագահի հետ հիմնելու են համատեղ աշխատանքային խումբ. Գորի միակ «վերադասը» նախագահ Բիլ Քլինթոնը, պարզապես ժպտաց. «Նա ասաց, որ Գորը շատ զբաղված անձնավորություն է», հիշում է ԱՄՆ-ում Ուկրաինայի դեսպան Յուրի Շչերբակը: Այնուհանդերձ, այդ օրերին Վաշինգտոնում Ուկրաինայով շատ չէին հետաքրքրվում: Պայմանավորվածություն ձեռք բերվեց: Նա 1993-ին Ուկրաինա կատարած այցելությունից հետո Վաշինգտոն վերադարձավ Քլինթոնի վարչակարգին մեղադրելու «Մոսկովյան կարճատեսության» մեջ: Նպատակը Նոր անկախ երկրներին նախատեսված ֆոնդերից ավելի շատ միջոցների հատկացումն էր Ուկրաինային: Իսկ երբ 1994-ին հանրապետականները հաղթեցին Կոնգրեսի ընտրություններում, Մակքոնելը Ուկրաինայի համար ձեռք բերեց նպատակային մի շարք օժանդակություններ. 5 մլն դոլար Ուկրաինայում փոքր բիզնեսի աջակցման, 5 մլն դոլար Չեռնոբիլի ցանկցությունը ցուցաբերելով հանձինս Յուջին Իվանյիվի, ով «Ուկրաինական ընտրանք» հանդեսի թղթակիցն է եւ Կապիտոլ Հիլում «հարգված» մարդ:

Վաշինգտոնում Ուկրաինայի ակնհայտ հաջողությունները մտայլեցնում են ռուսներին: Մոսկվային ցույց տրվող օգնությունը նվազել է: Մասամբ դա բացատրվում է այն բանով, որ ռուսներն արդեն հասցրել են ապապետականացնել իրենց տնտեսության զգալի մասը եւ այդ նպատակի իրագործման համար այլեւս Արեւմուտքի օգնության կարիքը չունեն: Թեպետ,

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Ուկրաինայի հաջողությունները մտահոգում են Ռուսաստանին

Մինչ ամերիկյան արտաքին օգնության բյուջեն նվազում է, Կիեւի բաժինն, ընդհակառակը, աճում է: Ի՞նչ է սա. նոր «ռազմավարական համագործակցությու՞ն»: «Նյուզուիքի» մեկնաբանությունը ներկայացնում ենք բարգմանաբար

բերելուց անց, անցյալ ամիս Գոր-Կուչմա հանձնաժողովը Կիեւում անցկացրեց իր առաջին հանդիպումը՝ 4-օրյա մի շեղ ընդունելություն, որին ներկա էին ԱՄՆ-ի կառավարության գրեթե բոլոր բարձրաստիճան պաշտոնյաները, որոնք նախկինում զբաղվել էին խորհրդային Միության հարցերով: Եվ արդեն անցյալ ամիս Վաշինգտոն կատարած երջանկությունից հետո Ուկրաինայի դեսպանը պարծենում էր, թե ամերիկաուկրաինական հարաբերությունները վերածվել են «ռազմավարական համագործակցության մակարդակի»:

Շատ կարճ ժամանակահատվածում Միացյալ Նահանգները եւ Ուկրաինան դարձել են լավ գործընկերներ. մինչ ամերիկյան արտաքին օգնության բյուջեն նվազում է, Կիեւի «մասը» աճում է: Ուկրաինան Իսրայելից եւ Եգիպտոսից հետո (վերջիններս ամերիկյան օգնություն են ստանում արդեն 20 տարի՝ Քեմփ Դեյվիդի համաձայնագրով) աշխարհում թվով երրորդ երկիրն է ամերիկյան մեծածավալ օժանդակության ցուցակում՝ 225 մլն դոլար գալիք ֆինանսական տարում: Իսկ ո՞րն է պատճառը: Մասամբ դա ԱՄՆ-ի կողմից հաշվարկում է միջուկային մարտագլխիկներից Ուկրաինայի հրաժարման դիմաց, նշենք, որ վերջին մարտագլխիկը Ուկրաինայի հողը «թողեց» այս տարվա հունիսին: Բացի այդ, վերջին ժամանակներս Կուչմայի կառավարությունը լրջորեն ձայներ է ձեռնարկել իր սոցիալիստական տնտեսությունը վերափոխելու համար եւ, հատկապես այժմ, ոչ ոք չի կարող ասել, թե Ուկրաինան արժանի չէ այդ օժանդակությանը: Սակայն ստանալ ավելի մեծ օգնություն, քան երբեք անգամ ավելի բնակչություն ունեցող Ռուսաստա՞նը: «Շատերը, ովքեր նախկինում չէին մտածել այդ տարածաշրջանում մեր «ռազմավարական շահերի» մասին, այժմ «մի գլուխ» դրա մասին են խոսում», հայտարարում է Կառնեգիի միջազգային խաղաղության հիմնադրամի նախկին պաշտոնյա Շերման Գարնեթը:

Վաշինգտոնի եւ Ուկրաինայի «սիրավեպում» Կապիտոլի դերը խաղացել է հանրապետական սենատոր Միչ Մակքոնելը Քենտուկի նահանգից: Նա 1993-ին Ուկրաինա կատարած այցելությունից հետո Վաշինգտոն վերադարձավ...

հետեւանքների վերացման համար եւ այլն:

Կապիտոլ Հիլի կողմից միլիոնավոր դոլարների ուղարկման այս տեսակը դեռեւս պատճառ

տամենսին զայրացնում է: Սակայն, երբ կրեմլը հանդարտվում են, այստեղ եւս ընդունում են, որ վարչակարգի առաջին տարիներին իրոք չափից ավելի են Ռուսաստանին ուշադրություն արժանացրել:

Նախկին նախագահ Ջիմմի Քարթերի ազգային անվտանգության գծով խորհրդական եւ ակնհայտ ռուսամետ Զբիգնեւ Բժեզինսկին շատ քանքեր գործադրեց՝ փոխելու վարչակազմի կարծիքը Ուկրաինայի մասին: Նա երեք տարի առաջ հիմնադրեց ամերիկա-ուկրաինական խորհրդատվական հանձնաժողով՝ լոբբիստական ճնշման միջոցով Ուկրաինային օգնությունը մեծացնելու համար: Այդ մասին նա հրապարակումներ է ունեցել «Արտաքին հարաբերություններ» ամսագրում: «Քլինթոնի մարդիկ շատ արագ էին սովորում», ասում է Բժեզինսկին: Ես այժմ խիստ քաղաքական «ծրագրեր ունեմ»: «Երկար կապված» այս անգամ չհաղթեցին օգնություն ձեռք մեկնել ծագումով ուկրաինացի խավատակիցները իրենց աջակցությամբ:

նրանք դարձել են նաեւ փոքր ու ազգայնական: Ռուսական ժամուլի հրապարակումներում վերջերս Վաշինգտոնը մեղադրվել է ուկրաինական խաղաքարտը Մոսկվայի դեմ շահարկելու առիթով: Սակայն, պետք է նշել, որ երկու կողմերն էլ արդեն կորցրել են լավի զգացումը: Բժեզինսկին ասում է, որ Կիեւ կատարած վերջին այցելության ժամանակ ուկրաինացի բարձրաստիճանի առաջին խոսքը եղել է. «Կլինե՞ն արդյոք գործարքներ ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի միջեւ, որոնք չեն ընդգրկի Ուկրաինան»: «Երկու կողմերն էլ վրդովվում են եւ նեղանում են, երբ մենք ավելի շատ ենք ուշադրություն դարձնում մյուսին», ասում է Թոմաս Դայնը, ով միջազգային զարգացման գործակալությունում վարում է Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի օժանդակման ծրագրերը:

Եվ ուրեմն պարզ է դառնում, թե ինչու է գնում Ուկրաինան, երբ խոսք է գնում «ռազմավարական համագործակցության» մասին, չնայած դրա ժամկետների մասին ոչ մի պաշտոնյա դեռ չի ցանկանում բարձրաձայն արտահայտվել: Միացյալ Նահանգներում Ուկրաինայի դեսպան Շչերբակը սիրում է նշել, որ աշխարհի միայն 7 երկրներ կարող են այդպիսի համագործակցություն հաստատել ԱՄՆ-ի հետ:

Քլինթոնն էլ վերջերս հայտարարել է, որ նախատեսված է դեպի արեւելք ՆԱՏՕ-ի ընդլայնումը իրականացնել մինչեւ 1999 թ., ինչը Արեւմուտքի դաշնակիցներին կհասցնի մինչեւ Ուկրաինայի սահմանը: Առայժմ Կիեւը (ի տարբերություն Մոսկվայի) իր լուռ համաձայնությունն է տվել այդ հեռանկարին, միաժամանակ լրատվելով միանալ ՆԱՏՕ-ին, համենայնդեպս, ոչ այժմ: «Ուկրաինան միշտ այս տեսակետին պահել շատ կարեւոր է», ասում է պետդեպարտամենտի պաշտոնյան:

Իսկ ինչ է մտադիր Վաշինգտոնն անել Ուկրաինայի անվտանգության համար, պարզ չէ: Սակայն դա մի օր կարող է հանգեցնել երկու երկրների հարաբերությունների վատթարացմանը:

Թարգմանեց
ԱՐՄԱՆ ՄԻՐԶՈՅԱՆԸ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բոսնիայի խաղաղապահ ուժերի 1/3-ը՝ ամերիկացի

14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանան այսօր ասաց, թե ԱՄՆ-ը հավանաբար կհատկացնի Բոսնիայի խաղաղապահ ուժերի մեկ երրորդը: Նրա խոսքերով, խաղաղապահ ուժերը կազմված կլինեն 30 երկրների զորքերից, որոնց ընդհանուր թվակազմը կլինի 30 հազար: Սոլանան ասաց նաեւ, թե ինքը կարծում է, որ այդ 30 հազարից 6-ից 10 հազարը կլինեն ամերիկյան զորքեր: Այս նոր զորքերը փոխարինելու են ներկայումս Բոսնիայում գտնվող 60 հազարանոց խաղաղապահ ուժերին: Գերմանիան հավանաբար կներկայացնի 500 հոգանոց զինված անձնակազմը խաղաղապահ գործողությանը կմասնակցի նաեւ Ռուսաստանը: Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո առաջին անգամն է, որ Գերմանիան զինված ուժեր է ուղարկելու Բոսնիա:

Արեւելյան Գերմանիայի կոմկուսի նախկին ղեկավարները կդատվեն

14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Նախկին Արեւելյան Գերմանիայի կոմունիստական կուսակցության վերջին ղեկավարը եւ նրա 3 տեղակալները դատարանից հանձնել իրենց անձնագրերը: Արդարադատության նախարարության խոսնակ Ռայֆն ասաց, թե Բեռլինի դատարանը գտել է, որ նշված 4 անձինք կարող են փախչել երկրից դատավարությունից խույս տալու նպատակով: Արեւելյան Գերմանիայի կոմկուսի վերջին ղեկավար Էգոն Կրենցը եւ նրա 3 անդամները Բեռլինի դատարանի կողմից մեղադրվում են այն բանում, որ նրանց հրամանով գնդակահարել են Արեւելյան Գերմանիայի սահմանը խախտող անձանց: Նույն մեղադրանքով Գերմանիայում արդեն 160 մարդ է դատապարտվել:

Թուրքմենբաշին՝ Թուրքիայում

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ: Թուրքմենիայի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովը այսօր ժամանեց Թուրքիա: Նրա այցի առաջին մասը, որ անձնական բնույթ է կրում, կայանալու է Ստամբուլում, որտեղ նա բժշկական ընդհանուր քննության է ենթարկվելու: Այնուհետեւ Թուրքմենբաշին մեկնելու է Անկարա՝ արդեն պաշտոնական այցով: Թուրքիայի մայրաքաղաքում նա հանդիպումներ է ունենալու նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի, վարչապետ Նեջմեթթին Էրբաքանի, փոխվարչապետ եւ արտգործնախարար Թանսու Չիլլերի հետ: Թուրքմենիայի նախագահը հանդիպումներ է ունենալու նաեւ իր երկրում ներդրումներ կատարող թուրք գործարարների, ինչպես նաեւ Թուրքիայում սովորող թուրքմեն ուսանողների հետ:

Կլոդ Շիրակի տեղը նախագահական օլիմպոսում

«Ինձ ինչ էլ ասեն, ես երբեք չեմ լինի «պարոն փեսա»», հայտնում է Մոսկվայի 1980 թ. օլիմպիադայի [illegible] [illegible] Թիերի Ռեյը, որը կես տարի առաջ Ժակ Շիրակի թոռան հայրը դարձավ: Իսկ 37-ամյա Ռեյը [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ղեկավարի ազգականի:

Սակայն բացառված չէ, որ Շիրակի փեսան [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Համենայն դեպս, նրան [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] պաշտոնը:

Բացառված չէ, որ Ռեյի վերելքին նպաստած լինի Կլոդ Շիրակը, որը նոր [illegible] կերտմամբ զբաղվող [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] է [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] պաշտոնը:

Հենց 33-ամյա Կլոդն էր, որ 1995 թ. նախագահական ընտրարշավում [illegible] [illegible] կատարեց իր [illegible] մեջ:

Կլոդը, որը նախընտրում է չխոսել, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ժակ Շիրակը [illegible] [illegible] [illegible] 10 [illegible]

Ինչպես է Ժակ Շիրակի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ժակ Շիրակի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Թեեւ Կլոդը երբեք չի [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Կլոդ Շիրակը [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Օրինակ, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Կլոդ Շիրակին եւ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

«[illegible]»

ՀԱՄԱՌՈՏ

Օդանավի աղետ Կոմիում

14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Ռուսաստանի Կոմիի Հանրապետությունում այսօր կործանվեց մարդատար մի փոքր օդանավ: Այն չախջախվեց թռիչքից իր անց՝ դառնալով 13 հոգու մահվան պատճառ: Ուղեւորներից մեկը մարմնական ծանր վնասվածքներ ստացավ, իսկ որոնց զոհվածներից 11-ը ուղեւորներ էին, 2-ը օդաչուներ: Վիրավորվածը օդաչուներից երրորդն է: Օդանավի կործանման պատճառները դեռեւս պարզ չեն:

Վերծանվել են կործանված օդանավերի օդաչուների ռադիոխոսակցությունները

14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, VOA: Վերծանվել են երեքշաբթի օրն օդում իրար բախված սաուդյան եւ ղազախական օդանավերի օդաչուների եւ Դելիի օդանավակայանի ավիադիսպետչերների ռադիոխոսակցությունների ձայնագրությունները: Դիսպետչերները փորձել են հեռացնել իրարից օդանավերը: Դեռ պարզ չէ օդաչուներին հաջողվել են հասկանալ, որ սաուդյան օդանավը գալիս է հանդիպակաց կուրսով: Մեկ րոպե անց օդանավերը բախվել են: Հնդկաստանի իշխանությունները հերքում են այն տեղեկությունները, թե ղազախ օդաչուն անգլերեն չէր հասկանում, կամ որ նրան սխալ ցուցումներ են տվել: Այսօր Չարխիդադրի քաղաքում, ոչ հեռու այն տեղից, որտեղ կործանվեցին օդանավերը, տեղի կունենա ավիավթարի չճանաչված զոհերի թաղումը:

Սանկտ Պետերբուրգում նոր անկարգություններ

14 ՆՈՅԵՄԲԵՐ, VOA: ԱՄՆ-ի Ֆլորիդա նահանգի Սանկտ Պետերբուրգ քաղաքի դատարանն անմեղ ճանաչեց ավտոմեքենա փախցրած սեւամորթին սպանած սպիտակամորթ ոստիկանին: Դատարանի վճռի հրապարակումից հետո սեւամորթ դեռահասները քաղաքում անկարգություններ կազմակերպեցին: Նրանք քարեր ու շշեր սալիկներ էին նետում ընթացող մեքենաների վրա եւ նույնիսկ կրակում ոստիկանների վրա, որոնցից երկուսը վիրավորվեցին: Ավելի քան [illegible] հազար ոստիկաններ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Մշակույթ

Նոյեմբերի 16-ից Երեւանի կինոյի տանը կմեկնարկի ֆրանսահայ դերասան, ռեժիսոր, կինոդրամատուրգ Սերժ Ավետիքյանի ֆիլմերի փառատոնը, որ նախաձեռնել են Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանությունը, Հայաստանի մշակույթի նախարարությունը, Կինեմատոգրաֆիստների միությունը, Ազգային ֆիլմադարանը, «Պարադիզ», «Անտարես» ՍՊԸ-ները եւ «Լույս» անձանոթ կինոանձինքների գործերին ծանոթանալու համար:

Ավետիքյանը լրացնելով Գարեգին Զաքոյանին, ձանոթացնում «Ժորժ Պոմպիդու» կենտրոնի փառատոնին նախորդած հայ-ֆրանսիական կինոհամագործակցության էջերը 4 փառատոն 4 տարվա ընթացքում, որոնցից առաջինը ներկայացնում էր մենակ ալանց նույնիսկ հայկական մասնակցության եւ չնայած դրան, փառատոնի մասին դրական Թուլուզի ֆիլմադարանի տնօրեն Ժան Պոլ Գորսը, որ դիտում բնորոշում գտավ հայկական կինոյի համար տպավորիչ ակնթարթ, հումորի մշակման առկայություն, բառերի սակավություն:

Ավելացնենք, որ 1988-ից Սերժ Ավետիքյանը հիմնել է սեփական կինոընկերությունը («Բոմերանգ պրոդակշըն»), որ իր անկախության լավագույն գրավականն է

Սերժ Ավետիքյան. «Հայաստանը սիրտ է...»

կինոընկերությունը: Փառատոնը կսկսվի Միքայել Դովլաթյանի «Լաբիրինթոս» ֆիլմի ցուցադրությամբ (դերերում Սերժ Ավետիքյան, Նորա Արմանի, Ֆրունզե Դովլաթյան, Կարեն Ջանիբեկյան, Մանանա Մելքոնյան, Միքայել Դովլաթյան): Ֆիլմն արդեն ցուցադրվել է Ֆրանսիայում, լուսաբանվել տեղի մամուլում եւ օրերս հանձնարարվել Ստրասբուրգի միջազգային կինոփառատոնում: Նոյեմբերի 17-24-ը հանդիսատեսը հնարավորություն կունենա դիտել ֆրանսիացի ռեժիսորների 8 ֆիլմեր Սերժ Ավետիքյանի մասնակցությամբ, իսկ փառատոնի վերջին օրը նոյեմբերի 25-ին, նրա կարճամետրաժ ֆիլմերը «Արեւին մոտ», «Ցեղասպանություն, չկին», «Բաժեւ, դյուրին»:

«Սա առաջին դեպքն է, երբ Հայաստանից դուրս ստեղծագործող որեւէ կինոգործչի աշխատանքները ներկայացվում են ոչ թե խտացված, այլ ամբողջական, եւ պատահական չէ, որ այդ կինոգործիչը Սերժ Ավետիքյանն է, մի մարդ, որի նախաձեռնությամբ 80-ականներին ստեղծվեց AAA (Հայկական աուդիովիզուալ ասոցիացիա): Հայաստանից դուրս նկարահանվեցին հայկական թեմայով ֆիլմեր, դրվեցին հայ-ֆրանսիական կինոհամագործակցության հիմները, 1984-ին կազմակերպվեց հայկական ֆիլմերի առաջին փառատոնը Ֆրանսիայում, որ հետագայում, 1993-ին Փարիզի «Ժորժ Պոմպիդու» կենտրոնում բացված ընդգրկուն փառատոնի (Մամուլյանից մինչեւ հայ երիտասարդ կինոգործիչներ) «նախակարապետն էր», ասաց Ազգային ֆիլմադարանի տնօրեն Գարեգին Զաքոյանը եւ ռեժ կինեմատոգրաֆիստների միությունում կազմված մամուլի ասուլիսում: Փառատոնը լավ առիթ է ոչ միայն Ավետիքյանի ինքնաշխատ արվեստին, այլեւ ֆրանսիացի հեսարկիչ, հայ հանդիսատեսին անծանոթ լինելը մշակույթի...

միասին ներկայացրինք փառատոնը, նոր տարի բացեցինք Փարիզում: Երրորդ տարին՝ինչը Վենետիկը, քանզի արդեն, փառատոնի բացմանը մասնակցելու համար: Չորրորդ փառատոնից հետո հանդիպեցի Գարեգին Զաքոյանին, եւ սկսվեց «Պոմպիդու» կենտրոնի փառատոնի նախապատրաստությունը, որ տեւեց մոտ 3 ամիս»:

«Հայաստանը սիրտ է, որ շարունակում է խփել ակտիվորեն ընդունված ոչ թե երկու մարդ, այլ միանգամից մի հանիրը», ասաց Ավետիքյանը, ընդգծելով անընդհատ մնում ուսումնական յուրահատուկ ստեղծագործողի հասուն «ճողովածությամբ» ֆենոմենը:

Հայկական կինոյի հետ Փարաջանովով սկսված իր ծանոթությունը, Սերժ Ավետիքյանի հետ համատեղ Թուլուզից ոչ հեռու գտնվող Ժենոյում գյուղում տեղի ունեցած հայկական ֆիլմերի բացօրյա մեկից ֆիլմի նկարահանումները նախ Հայաստանում, հետո Շուշիում եւ Սուրբ Լազար կղզում («Նանապարհորդություն Սուրբ Լազար»):

Վերջում Սերժ Ավետիքյանի հետ շկապված երկու նորություն. մոտ ապագայում Հայաստանում կնկարահանվի երկսերիանոց ֆիլմ Անի Ժիրարդոյի մասնակցությամբ, իսկ Թուլուզում, պարոն Գորսի նախաձեռնությամբ, 97-ի վերջին կամ 98-ի սկզբում կներկայացվի Փարաջանովի թանգարանը եւ կինոգործունեությունը: Երա մի եւ սարքիր-հանգամանք, որ մտրելու առիթ է մեր մշակույթը ֆինանսավորողների համար. Ֆրանսիայում, ի տարբերություն շատ երկրների եւ, մասնավորապես, Հայաստանի, կինոարտադրությունը հովանավորվում է պետության կողմից:

[illegible]

Երկու ցուցահանդես «Արարում»

Երեկ, նոյեմբերի 15-ին, «Արար» մշակութային, հրատարակչական համալիրի սրահում բացվեց երկու ցուցահանդես: Նախ, գլխավոր կամ զույգ բախտորոշ մասին: «Արարը» կրկին, ինչպես երեկ եւ անցյալում, շարունակում է իր ծրագրի իրականացումը: Կարծրինք, որը փորձում էին վիժեցնել, չհասծելով, որ հենց արվեստն է փրկելու ազգը եւ հեռանալու խնայելու սերունդը: Այժմ ցուցահանդեսների մասին. Հրանտ Թադեւոսյանի, եւ ոչ էլ Լեւոն Թոխմաջյանի անունները նոր չեն: Այդուհանդերձ, նրանք ունեն նոր գործեր:

Հրանտ Թադեւոսյանը դարձյալ ռեալիստական կամ կլասիցիզմի հետեւորդ չէ: Մինչդեռ նրա նկարները մանրակրկիտ դիտում ես եւ լուսանկարչական խորհրդանշաններ (ինչպես Դեգա) եւ իմպրեսիոնիստ Ռենուարի, Վերլասկեսին (Լուսեղ Նման երկու նկար կա) եւ... հիշում ես ակամա Մանդելշտամին՝ «Հայաստանի համար վեց գույն եւ ոչ ավելի»: Նա գունանկարիչ է: Չափազանց լավ է զգում գույնը: Վերջիվերջո ես չէ, որ դիտողը խոսեմ Հրանտ Թադեւոսյանի մասին, սակայն նրա գույները հրաշալի են:

Լեւոն Թոխմաջյանը երիտասարդ արվեստագետ է: Նա կարծում չէ, թե նա հանդի տարեկան է: Այցելել ցուցահանդեսը, եւ լսեցի ինձ հուզեց, որ նոր հայաստանցի որոնք «Արարը» էլ ավելի փոխհարկեն շարունակի իր գործունեությունը, քանզի այն միակ խաչմերուկն է, ուր բախվում են մշակութային գաղափարները:

[illegible]

Ճարտարապետ Լեւոն Էլոյանի անհատականը

Նոյեմբերի 15-ին ճարտարապետության ազգային թանգարանում բացվեց ճարտարապետ Լեւոն Էլոյանի աշխատանքների անհատական ցուցահանդեսը: «Նկարում եմ պատանեկության տարիներից: Նկարելը մի միջոց է, առանց որի ինձ պատկերացնել չեմ կարող», ասաց նկարիչ-ճարտարապետը: Ցուցադրված շուրջ 50 աշխատանքների թվում նաեւ վաղ շրջանի գործեր են: Իսկ տրամադրություններն հիմնականում հեքիաթային են, երազային («Ձաշիկ», «Հալէ», «Երազա»):

«Առօրյան այնքան գորկ է հեքիաթայնությունից, որ առանց հեքիաթի դժվար կլինի», պարզաբանում է նկարիչը:

Ցուցահանդեսը կշարունակվի մինչեւ նոյեմբերի 25-ը: Այն սկիզբ է դնում ցուցահանդեսների մի շարքի, որ մտադիր է կազմակերպել թանգարանը՝ ճարտարապետ ստեղծագործողներին ներկայացնելու նպատակով: Հաջորդը կլինի ճարտարապետ Շմավոն Ազատյանի հետմահու ցուցահանդեսը:

Հ. Մ.

Մեծ հայրենապատերազմի 50-ամյակը՝ գրողների միության դահլիճում

Վերջին շրջանում Հայաստանի գրողների միության մեծ դահլիճը հաճախ է լեցուն: Նոյեմբերի 15-ին այն կրկին բազմամարդ էր, այս անգամ առիթը հայրենադարձ իրանահայերի մշակութային միության կողմից կազմակերպված միջոցառումն էր՝ նվիրված Մեծ հայրենադարձության 50-ամյակին: Միության նախագահ Երվանդ Սանասարյանը ներկայացրեց դահլիճում ներկա 1946 թ-ի առաջին ներգաղթածներին: Ի դեպ, նախագահը իրանահայ հայրենադարձներից «առաջիններից առաջինն» էր, որ ոտք էր դրել հայրենի հող: Նա շնորհավորեց բոլոր հայրենադարձներին եւ հատկապես իրանահայերին, քանզի վերջիններս էին ամենից վաղ գաղթել հայրենիից եւ շուրջ 400 տարի անց միայն հնարավորություն ընձեռվեց վերադառնալու հայրենի օջախներ: Երվանդ Սանասարյանը 50 տարի անց շնորհակալություն հայտնեց ողջ հայաստանաբնակ ազգաբնակչությանը՝ տարիներ շարունակ ցուցաբերած մարդասիրության, ջերմության եւ ըմբռնողականության համար:

Միջոցառմանը ներկա էր եւ իր շնորհավորական խոսքը հղեց բանաստեղծուհի Սիլվա Կապուտիկյանը՝ «հայրենադարձության գաղափարը ազգային արժեք» համարելով: Ապա նա եւս ականատեսի աչքերով ներկայացրեց այդ իրողությունը՝ իր դրական եւ բացասական կողմերով:

Ապա Անդրանիկ Գեւորգյանը ընթերցեց «Ազգի» երեկվա համարում տպագրված աշխարհագրական գիտությունների թեկնածու, հայրենադարձ իրանահայ Բագրատ Տեր-Տերյանի «Հայրենադարձությունը՝ բարգավաճման ազդակ» նյութը:

Հանդիսության ընթացքում ընթերցվեց ՀՀ վարչապետ Արմեն Սարգսյանի ուղերձը, որում նա բարձր էր գնահատում իրանահայ հայրենադարձների դերը հայրենի տնտեսության մշակույթի բնագավառների զարգացման գործում:

Ելույթներով հանդես եկան Յովհաննես Բաղդալյանը, որը նույնպես 46-ի իրանահայ առաջին հայրենադարձներից էր, եւ նրա դուստրը Նունե Բաղդալյանը: Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի սաները երախտիքի խոսք հայտնեցին իրենց դասատուին, իրանահայ հայրենադարձ Սերգեյ Աղաջանյանին:

[illegible]

«Սայաթ-Նովա» անսամբլը Ջիվանու հոբելյանին

Ընթացիկ տարում «Սայաթ-Նովա» մշակութային միությունը «Ջավախք» հայրենակցական-բարեգործական միության հետ համատեղությամբ, եւ հատկապես Երեւանում ու Ջավախքում, անցկացրեց բազմաթիվ միջոցառումներ, հրատարակեց մեծ աշուղի՝ ընթերցողին դեռեւս անհայտ երգերի ժողովածուն:

Կոմիտասի անվան Կամերային երաժշտության փոքր դահլիճում Ջիվանուն նվիրված հոբելյանական համերգից առաջ «Սայաթ-Նովա» անսամբլի գեղարվեստական ղեկավար Յ. Պողոսյանը խոսեց այն մեծ դերի մասին, որ կատարել է Ջիվանին աշուղական արվեստի զարգացման գործում: Նա է հայ աշուղական նոր դպրոցի հիմնադիրը, նա է հայ երգը մաքրել օտար տարրերից եւ նրան տվել ազգային նկարագիր, այդ առումով նա դարձել է հայ աշուղական երգի Կոմիտասը:

Անսամբլին ուղղված շնորհակալական խոսք ասացին «Ջավախք» միության նախագահ Հ. Այվազյանը, Շահեն արքեպիսկոպոս Աճեմյանը: Համերգին մասնակցում էին գրող Գ. Էմինը, կոմպոզիտոր Վ. Բայանը եւ ուրիշներ:

Ջիվանու «Աշուղը» երգով սկսեց համերգը, եւ բոլոր ելույթներն էլ արժանացան բուռն ծափահարությունների: Շատերի համար նորություն էր անսամբլի երգիչ, գուսան Գեւորգ Գրիգորյանի Ջիվանուն, Ծաղիկ Կոթեյանին, Գեւորգին նվիրված երգերը: Դուդուկ կատարեց հենց իրեն խոսքերի ու երաժշտության հեղինակը: Կատարվեցին նաեւ Սայաթ-Նովայի, Շիրվանի, Հավասու երգերը, հատվածներ սփյուռքյան երգից: Հաճելի էին Մ. Շահինյանի եւ Գ. Շահբազյանի, Ա. Գոլոսյանի եւ Գ. Գրիգորյանի զուգերգերը, Մ. Միկայելյանի ասմունքը:

Անսամբլի նոյեմբերյան մյուս համերգները նվիրվելու են Հավասուն (21-ին) եւ Վաղարշակ Սահակյանին (27-ին):

[illegible]

Գրադարանի բացում ԱՄՆ դեսպանության հովանավորությամբ

Արդեն մեկ տարի է, ինչ Հայաստանում գործում է անգլերենի ուսուցիչների ասոցիացիան Կարինե Մուրադյանի նախագահությամբ: Այս տարվա նոյեմբերի 18-ին տոնվեց հիմնադրման տարեդարձը, որի ընթացքում քննարկվեցին նաեւ անգլերեն լեզվի արդի դասավանդման մեթոդոլոգիայի տարբեր հարցեր:

Ասոցիացիայի նպատակն է համախմբել անգլերենի մասնագետներին, բարձրացնել դասավանդողների մասնագիտական մակարդակը: Միությունը մեկ տարվա ընթացքում անցկացրել է կոնֆերանսներ, անգլերենի դպրոցների հետ գործնական աշխատանքներ, մասնագետներին բաժանել անվճար գրականություն, ինչպես նաեւ զբաղվել վերջ գծերով մասնագիտական գրերի փոխանակ:

Երեկ, նոյեմբերի 15-ին, Երեւանի մաթեմատիկական մեթոդների գիտահետազոտական ինստիտուտի (Մերգելյան) երրորդ հարկում ԱՄՆ դեսպանության տեղեկատվական ծառայության հովանավորությամբ բացվեց գրադարան, որ ամփոփված է միայն անգլերեն լեզվով մոտ 6000 կտոր մեթոդական գրականություն:

Հանդիսավոր բացմանը ներկա էին ամերիկյան համալսարանի եւ դեսպանատան ներկայացուցիչներ: Բացումը վերապահված էր ԱՄՆ դեսպանատան համալսարանի գործերի բաժնի տնօրեն Մորգան Լիդին, եւ այդ առթիվ նա գրեր նվիրեց գրադարանին:

Միության նախագահ Կարինե Մուրադյանը նշեց, որ գրադարանի մուտքն ազատ է միության անդամների, անգլերեն դասավանդողների, ուսանողների եւ դպրոցականների համար: Այնուհետեւ տեղեկացրեց, որ միությունը հրատարակում է նաեւ անգլերեն տեղեկագիր ամսաթերթ, որի երկրորդ համարը լույս է տեսել նոյեմբերի 2-ին: Պարբերականը լուսաբանում է ասոցիացիայի գործունեությունը, տալիս է մասնագիտական ուղղություններ, տպագրում նաեւ ուսանողական փորձություններ, ինչպես նաեւ բազմաթիվ գովազդներ:

[illegible]

ԵՐԵՒԱՆ

Կ. Մկրտչյան. «Գեղարվեստական մարմնամարզությունը Հայաստանում վերածնվում է»

Եվ նախրյան աղջիկների հեզաճկուն պարը դեռ կգրավի աշխարհը

ՀՐԱՅՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

Օրերս հակախակային բժիշկի հանրապետական կենտրոնի մարզադահլիճում անցկացվեց Նորագեղության 30-րդ մրցույթը, որը նաեւ գեղարվեստական մարմնամարզության Երեւանի բաց առաջնությունն էր: Մինչեւ 1991 թ. այս մրցաշարը դասվել է համամիութենական հեղինակավոր մրցումների շարքը: Սակայն վերջին տարիներին այն հայտնի դադարով վերածվել է դուս տեղական միջոցառման: Այս անգամ էլ մրցագորգ դուրս եկան մայրաքաղաքի 10 քաղաքի 63 մարզուհիներ: Մրցումներն այլ գնելով առանձնակի լավատեսության, հաշի ու կրկին տոն տվեցին հանրապետության առաջատար մարզուհիները: Իր հասարակ գեղագանց եղույթներով շարունակում է ուրախացնել Հայաստանի այս տարվա չեմպիոնուհի Թամարա Սաֆարյանը: Այս անգամ էլ նա չզիջեց իրեն հավասարը: Հաղթողին շատ քիչ զիջեց Կինա Այդյանը, երրորդ մրցանակակիր դարձավ «Միւս Հայաստան» մրցույթի հաղթող Կարինե Խաչյանը:

Կրտսեր տարիքի վարպետի ծրագրով անցկացված մրցումներում լավագույն եռյակում տեղ գրավեցին Կարինե Գեւորգյանը, Տաթյա Աբրահամյանը եւ Քրիստինե Չախարյանը: Իսկ առաջին կարգայինների մեջ հաղթող ճանաչվեց Անի Գալոյանը:

Մրցումների ավարտից հետո «Սեբաստիա» հյուրանոցի տնօրեն Պարույր Կարապետյանը Հայաստանի ազգային հավաքականին նվիրեց Sony մակնիշի ձայնագրիչ, որը շատ անհրաժեշտ էր քանի մարզումների առավել նորմալ անցկացման համար: Մի շարք կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ եւս խոստացել են օգնել մարզիկներին: Եվ խոսք, ուրախալի է, որ այս օրերին գտնվում են մարդիկ, որոնք փորձում են օժանդակել գեղարվեստական մարմնամարզության զարգացմանը հանրապետությունում:

Օգտվելով առիթից, զրուցեցի մարզական ազգային հավաքականի ավագ մարզիչ Կռեմիլմա Մկրտչյանի հետ: Ըստ տիկին Մկրտչյանի, Հայաստանում գեղարվեստական մարմնամարզությունը կրկին վերածնվում է: Անցած դարում ծննդները լրջացրեցին աղջիկներին: Այնպես, մարզվելով զուրս եւ մուտ դարմակներում հայ նաչելիները 1993 թ. նույնիսկ մասնակցեցին Եվրոպայի գավաթի խաղարկության փուլերից մեկին: Մարզիչի կարծիքով, այդ մրցումներին մասնակցելը հանկավոր էր շատ առավել ամենօրյա դասընթացներին: Իսկ անցյալ տարի հանրապետության առաջատար մարզուհի Թամարա Սաֆարյանը կարող էր ծնող բերել Ասիայի օլիմպիական խաղերի ուղեգիր, բայց ֆինանսների բացակայության դադարով նա չկարողացավ մասնակցել աշխարհի առաջնությանը: Այս տարի մեր աղջիկները պատրաստ են չկառողացան մասնակցել որեւէ միջազգային մրցաշարի: Մարզիչի խոսքերով առաջին ավագ վանից հավախակական դասառավել է 1997 թ. աշխարհի եւ Եվրոպայի առաջնություններին: Սակայն դեռ պարզ չէ կգնան մրցակաշ մեկնելու միջոցներ:

«Հայկական սպորտի ղեկավարները առաջին հերթին թողնում են մարզանքի վիճակով եւ փորձում են բացել դրությունը: Ես հասավ եմ, որ միջոցներ կգտնեն եւ հարիքները միջազգային ասպարեզ դուրս գալու հնարավորություններ կունենան», ասաց Կռեմիլմա Մկրտչյանը: Անձն դեռ ավանդն ծնողներ եւս աղջիկները կսպասեն մարզել:

«Հասած եմ, որ հայ մարմնամարզուհիները դեռեւս կդրսեւորեն իրենց ունակությունները թե աշխարհում, թե Եվրոպայում: Չէ՞ որ գեղարվեստական մարմնամարզությունը նաեւ արվեստ է: Իսկ «Նախրյան աղջիկների հեզաճկուն պարը» աշխարհում անմնացորդ գեղեցիկ է», եզրափակեց իր խոսքը տիկին Մկրտչյանը:

ՇԱԽՄԱՏ

Եվրոպական գավաթակիր «Երեւանի» նոր մեկնարկը

Հայտնի դարձան այն բոլոր 16 թիմերը, որոնք նոյեմբերի 21-24-ը Բուդապեշտում, եզրափակիչ մրցաշարում կվիճարկեն շախմատի եվրոպական չեմպիոնների այս տարվա գավաթը: Հիշեցնենք, որ 1995 թ. խաղարկությունում մայրցամաքի չեմպիոն էր հռչակվել Հայաստանի «Երեւան» թիմը: Ահա գավաթի այժմյան հավակնորդների ցուցակը:

1. Երեւան (Հայաստան)
2. Ռոստոկ (Բելգիա)
3. Բորդյո (Խորվաթիա)
4. Ջարինա (Խորվաթիա)
5. Կլիչի (Ֆրանսիա)
6. Սոլինգեն (Գերմանիա)
7. Դրեզդեն (Գերմանիա)
8. Հոնվեդ (Հունգարիա)
9. Զուգի Անտոլ (Հունգարիա)
10. Էլիզաբեթ Պեստ (Իսրայել)
11. Բեեր Շեւա (Իսրայել)
12. Կաիսա (Լեհաստան)
13. Թարտակովեր (Ռումինիա)
14. Միքենկորանել (Ռուսաստան)
15. Ռենիվերսիտետ (Ռուսաստան)
16. Պարտիզան (Հարավսլավիա)

Յուրաքանչյուր թիմ իրավունք ունի հայտագրել մինչեւ 12 մասնակիցներ, բայց պայքարը ընթանալու է վեց խաղատախտակների վրա: «Երեւանի» հայտում ներառված են ինը ազգանուններ: Թիմի կորիզն է Հայաստանի օլիմպիական հավաքականը իր ամբողջ կազմով (գրոսմայստերներ Վլադիմիր Հակոբյան, Ռաֆայել Վահանյան, Սմբատ Լպուտյան, Արշակ Մինասյան, Արտաշես Մինասյան, Արշակ Պետրոսյան): Կազմում տեղ են գտել նաեւ երեք միջազգային վարպետներ Նորիկ Քալանթարյանը, Արմեն Եղիազարյանը, Վիգեն Միրումյանը: Թե հատկապես ու վերջինը կմեկնի Բուդապեշտ, դեռ որոշված չէ: Ինչ վերաբերում է ավագին, այն կմեկնի առաջիկա 2-3 օրվա ընթացքում: Անշուշտ, մեր ակումբը ավելի է սակայն դժվարանել չեմպիոնի կոչումը անմիջապես պահպանել, քանի որ մրցակիցները նույնպես լավ կազմեր ունեն:

Այսպես, աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովը գլխավորում է «Բորդո» թիմը, որի կազմում են նաեւ հանրահայտ գրոսմայստերներ Նիկոլայ Բարեեւը, Վլադիմիր Տուկմակովը, Յուրի Դոխոյանը:

Մյուս ակումբներում եւս շատ են նշանավոր շախմատիստները: Վլադիմիր Կրամնիկ, Օլեգ Ռոմանիշին, Զդենկո Կոժուլ (Ջարինա), Իգոր Գլեկ, Միխայիլ Գուրեւիչ (Ռոստոկ), Վլադիմիր Կրամնիկ, Ալեքսեյ Շիրով (Սոլինգեն), Զոլտան Ալմաշի, Պետեր Լեկո (Հոնվեդ), Զոլտան Ռիբլի (Զուգի Անտոլ), Լեոնիդ Յուդասին, Իլյա Սմիրին (Էլիզաբեթ Պեստ), Վիկտոր Կորչնոյ (Բեեր Շեւա), Ալեքսանդր Ռոգոզենկո (Լեհիա), Ալեքսեյ Դրեեւ, Ռուստամ Կասիմջանով, Անդրեյ Խարլով, Վիկտոր Բոլոգան (Թարտակովեր), Ալեքսանդր Խալիֆման, Սերգեյ Ռուբլեւսկի, Կոնստանտին Սաքաեւ (Միքենկորանել), Պյոտր Սվիդլեր (Ռենիվերսիտետ): Նշված համարյա բոլոր գրոսմայստերների անհատական գործակիցները անցնում են 2600-ից: Մեր շախմատիստներին ննան ցուցանիշ ունի միայն Հակոբյանը: Եվրոպական գավաթի կիրը կընթանա օլիմպիական մրցակարգով: Թե ո՞ր թիմի հետ կմրցեն իր առաջին մրցակցային «Երեւանը», պարզ կդառնա նոյեմբերի 20-ին Բուդապեշտում կայանալիք վիճակահանությունից հետո:

Գ. Հ.

Պոպովը 2000 թ. ռուսական դրոշի ներքո

Վերջին յոթ տարիներին Ավստրալիայում մարզվող ռուս լողորդ, օլիմպիական չեմպիոն Ալեքսանդր Պոպովը Կանբերրայում կայացած մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտնեց, որ չի պատրաստվում է օգտագործել Ավստրալիայում ներառված ազգությունից: Նա մտադիր է մոտ ժամանակներս կրկին մրցույթի դուրս գալ: Իսկ 2000 թ. «կանաչ աշխարհամասում» կայանալիք օլիմպիական խաղերում նա նորից կգա ռուսական դրոշի ներքո:

Բրազիլացիները «խժռեցին» «ադյուծներին»

Կամերունի ֆուտբոլի հավաքականը մեկշաբթյա հանդիպախաղային մրցաշրջագայությունն է սկսել: Առաջին հանդիպումը «անսանձահարելի առյուծները» անցկացրին Բրազիլիայում, մրցելով այս երկրի ազգային հավաքականի հետ: Բրազիլացիները վստահ էին իրենց ուժերին եւ փայլուն հաղթանակ տարան 2-0 հաշվով: Կամերունցիները չկարողացան դիմագրավել աշխարհի չեմպիոններին:

«Սարդը» վախեցնում է Ջեկսոնի երգով

Պոպ երաժշտության աստղ Մայքլ Ջեկսոնը, լինելով հանդիսավոր ելույթներ ունեցած ծաղկերիզների եւ բաստիոնների թվով, անհանգստացել է նաեւ մեծ սպորտի հետ: Օրերս Անգլիայում Սանդնոր տեսաքրոնում առաջարկված մեծ քանակությամբ թեյի գնդակ, Մայքլ Ջեկսոնի ելույթներից մեկն իր օրհներգը դարձել: «Սարդ» անունը կրող թիմի խաղացողները գտնում են, որ խաղից առաջ մենք է վախեցնել մրցակիցներին, իսկ դրա համար, ըստ սարդերի, առավել նպատակահարմար են Ջեկսոնի հանրահայտ երգերը:

ՔԵՅՐՈՒԹ

Լիբանանի ֆուտբոլը շարունակում է վերելքը

Լիբանանի ֆուտբոլի առաջնությունն արդեն իսկ ավարտել է իր 7-րդ շաբաթվա հանդիպումները, խաղերը հիմնականում ավարտվելով հայկական երկու թիմերի՝ ՀՄՄ-ի եւ ՀՄԸՄ-ի համար: Թեեւ առաջատարը մնում է «Անսար»-ը, սակայն վերջինիս նոր գոլն հաղթանակը 5-րդ տեղում բնակված «Նեջմե»-ի նկատմամբ պետք է փակեր «Անսար»-ի հանրապետական «Անսար»-ի կասկածելի միակ գոլը դարձավ անկյունից «Նեջմե»-ի պաշտպանները, եւ թիմի երկրպագուները դժգոհ էին իրենց հյուսիսի ծայրամասում «Ռաֆիք Հարիրի» մարզահամալիրում: Ստադիոնի պարտությունից հետո «Նեջմե»-ն խաղացողին պաշտպանների երկու բերդաքաղաքներից Լիբանանի ֆուտբոլի առաջնությունը շարունակվել էր ընթացքի մասին, բայց անհնարությունների եւ ընդհանուր դաշտի վարպետների կողմից մրցակցի երկրպագուների ընդվզում:

Իսկ խաղերի կայացման մեջ են հայկական երկու թիմերի առաջնության ընդհանուր դասավորմանը, երբ 16 միավորով 2-րդ տեղում գտնվող ՀՄՄ-ը մարզիչ էր: Մարգարիտի զլխավորությամբ վերջին հանդիպման ժամանակ 1-0 հաշվով պարտություն կրեց «Սաժել»-ին, իսկ ՀՄԸՄ-ը 4-2 հաշվով փայլուն հաղթանակ տարավ «Հիմմե»-ի նկատմամբ:

Նկարահանված է ՀՄԸՄ-ն

Թվում էր, թե պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլի հատուցած ֆինանսական նպաստներով մեջ ՀՄՄ-ին, իր նոր նախագահ Սարգիս Սարգսյանի ղեկավարությամբ: Սակայն անցած Գեւորգ Կարապետյանի բացակայությունը՞ ոչ մի ազդեցություն չէր թողել թիմի խաղի վրա, թեեւ «Նորեկ» Ալբերտ Սարգսյանը գնահատելով կեղծվել է «հարձակվել» թիմի ֆուտբոլի մրցաշարքի ոճով: Այս առաջնության ՀՄՄ-ից այս մրցաշրջանում փայլում է վեց տարի Բաբկեն Մելիքյանը, որն արդեն իր երկրորդ «երիտասարդությունը»: Երեւանի «Արարատի» նախկին աստղ այժմ էլ Լիբանանի ազգային կազմի եւ ՀՄՄ-ի սյուներից է: Լիբանանի ազգային թիմի եւ ՀՄՄ-ի հիմնական ֆուտբոլիստներից Արմեն Իզերյանը ու Գոռգեն Եղիազարյանը կարողացել են մի կոճ խաղը ավելորդ լիբանանցի, միշտ եւ օտար աստղերի հետ: ՀՄՄ-ից ալիքի են ընկնում դարպասապահ Ահմեդ Սաֆր, միջին եւ հարձակվողներ Արթուր Լարիֆ Հելոն, Կարո Գրիգորյանը, Յակոբ Ղազարը, Ռեման Նահմեդ, Սամի Դեֆրը:

Ինչպես միշտ, այս մրցաշրջանում էլ ՀՄԸՄ-ի ամենահաստ «հրթիռը» Վարդան Ղազարյանն է, որի շնորհիվ է իր գեղագանց մարզավիճակով: «Հիմմե»-ի դեմ 4-2 վերջին հաղթանակի երկրպագուները գոլերից մեկն էր մրցաշրջանի Ղազարյանի ամենաէֆեկտիվ հանդիպում, Լիբանանի ազգային հավաքականի կազմում ոչ ֆոլ ինքն էլ ՀՄԸՄ-ի Դեո Քեննեդին: Ազգային հավաքականում առաջինն են...

«Անսար»-«Նեջմե» հանդիպման ժամանակ

...դում Ռաֆիք Ջուլֆայի հայտնի տակտիկներ Արսեն Կարապետյանը, Արթուր Միրզոյանը, Անդր Պետրոսյանը, ինչպես նաեւ պաշտպան Սարգիս Մինասյան կարողացել են նույնպես ակտիվ հայ ֆուտբոլիստների ճակատն եւ կարող են զգալի մրցանակներ կիրառել 1996-97 թթ. մրցաշրջանում:

Առաջիկա առաջնություններին կանգնած հաղթանակում են [illegible] «Շաբաբ Սահել»-ն ու «Նեջմե»-ն: Իսկ կենդանիներին հետեւում են «Մաբարա Աննաֆ»-ը, «Ռիազա Սպորտ»-ը, «Աչառ Ահլի»-ն: Լիբանանի ֆուտբոլի զարգացման ընթացքում [illegible] «Ռասինգ»-ը զբաղեցնում է վերջին տեղը, [illegible] Համենայնդեպս, Լիբանանի ֆուտբոլի առաջնությունում պայքարը նոր է սկսվել [illegible]

ՎԱՐԴԱՆ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ

[illegible]

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՇՐՋԱՆ

Ընտրարշավը չճանաչված պետություններում

Հարավային Օսիայում տեղի ունեցած հանրապետության նախագահական ընտրություններն առաջինը եղան նախկին ԽՍՀՄ տարածքի չճանաչված պետություններում։ Ներկայումս հետխորհրդային տարածքում պետական այդպիսի կազմավորումները չորսն են՝ Մերձդնեստրովյան Մոլդավական Հանրապետությունը, Հարավային Օսիայի Հանրապետությունը, Աբխազիայի Հանրապետությունը, Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը։ Դեռեւս այս շարքի մեջ չի մտել Չեչնիայի Հանրապետությունը՝ չնայած հազիվ թե նրա չճանաչված պետությունների շարքին դասվելու հարցն այժմ վիճելի լինի։

1917 թ. փլուզված ռուսական կայսրության տարածում անկախ պետություններ ստեղծելու առաջին փորձերը շատ բանով կանխորոշեցին 80-ական թվականների վերջերին երկրորդ փլուզման ժամանակի իրադարձությունները, միայն՝ այլ մակարդակով։ Այն ժամանակ՝ դարասկզբին, որպես չճանաչվածներ հանդես եկան ներկայիս, այսպես կոչված, նորանկախ պետությունները (1922 թ.-ից մինչեւ 1991 թ.-ը դրանք միութենական հանրապետություններ էին), ներառյալ՝ նաեւ Ռուսաստանը։

1922 թ. կազմավորված Խորհրդային Միությունը ունեցավ Սահմանադրություն, որում կար օրենք նաեւ միութենական հանրապետությունների ինքնորոշման իրավունքի մասին։ 1991-92 թթ. հատկապես այս իրավունքը եղավ օրինական հիմնավորում նորանկախ պետությունների արտաքուստ լեգիտիմացման եւ նրա ամենաբարձրագույն ձեւի՝ ՄԱԿ-ի անդամակցության համար։ Ընդ որում, համաշխարհային հասարակայնությունը, իր համար շատ սովորական ձեւով, դույզն անգամ չէր մտահոգվում նոր պետությունների կազմավորման հետ կապված ցանկացած բախումների լինել-չլինելու խնդրով։ Սակայն բախումները լինում էին, եւ դրանցից կարեւորագույնը նախկին վարչական եւ հաճախ կամայականորեն որպես պետական փոխվող սահմանների ճանաչումն է։

Լեռնային Ղարաբաղը, որտեղ այս հիմնախնդիրն առաջին անգամ, ի հայտ եկավ ամենայն սրությամբ, գնաց ավելի արմատական ճանապարհով եւ, օգտվելով ինչպես ուժային մեթոդներից, այնպես էլ Ռուսաստանի եւ Ադրբեջանի, Ռուսաստանի եւ ԱՄՆ-ի, ՆԱՏՕ-ի պետությունների միջեւ լուրջ հակասություններից, այսօրվա վիճակով համեմատաբար կայուն ներքաղաքական կացություն եւ ավելի լուրջ հավակնություններ ունի այլ պետության մեջ ինքնավարությունից տարբեր որեւէ կարգավիճակ ստանալու առումով։ Ավելին, միջազգային տարբեր վեհաժողովները, որ արդեն քանի տարի քննություն են անում ղարաբաղյան բախումը, անց են կացվում Ստեփանակերտի պատվիրակության մասնակցությամբ, ինչի հետ Բաքուն դե ֆակտո հաշտվել է։

Այս ամսվա կայանալիք ԼՂՀ նախագահական ընտրությունները կանցնեն համարյա լիակատար միաբանության մթնոլորտում՝ կապված հանրապետության ներկայիս ղեկավար Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածու լինելու հանգամանքի հետ։ Հերթական ժամկետում, իր լիազորությունների հաստատման արդյունքում, քաղաքական կամքի ու հաստատակամության շնորհիվ այս առաջնորդը, հենվելով բնակչության լիակատար աջակցության վրա, հնարավորություն կստանա շարունակել միջազգային ճանաչման հասնելու փորձերը։ Ընդ որում, միջազգային հանրության կողմից ղարաբաղյան թնջուկի լուծման հնարավորությունների ուսումնասիրման մի որեւէ փուլում չի բացառվում համաշխարհային դիվանագիտության համար նոր մոտեցման ի հայտ գալը, ինչն արդեն դուրս կլինի ամենայն ինքնավարության կամ կոնդոմինիումի հայտնի տարբերակներից։

Ինչ վերաբերում է Աբխազիայի առաջիկա ընտրություններին, ապա ներկայիս ղեկավար Վլադիսլավ Արձինբան Ռուսաստանի եւ եվրոպական պետությունների մեծ ճնշման տակ է, որոնք նրան մղում են կարգավիճակը որոշել միացյալ վրացական պետության շրջանակներում։ Սեփական ռազմաքաղաքական հնարավորությունները Աբխազիային թույլ չեն տալիս նույնչափ վստահ լինել, որքան Ստեփանակերտը։ Միաժամանակ, Վլ. Արձինբան՝ որպես իրատես քաղաքական գործիչ, հիանալի հասկանում է նախկին մետրոպոլիայի հետ արդյունավետ երկխոսության անհրաժեշտությունը, ինչն էլ իր հերթին ենթադրում է նրա կողմից կատարվելիք զգալի զիջումներ։ Այս պայմաններում Սուխումիում խորհրդարանի նոր կազմի ընտրությունների արդյունքները կարող են օգնել աբխազական ղեկավարության կողմից ավելի փոխզիջումների քաղաքական բազայի ընդլայնմանը։ Սակայն մոտակա ամիսներին այդ փոխզիջումների չափերը պարզ են եւ դուրս չեն գալիս համադաշնային հարաբերությունների այս կամ ձեւի շրջանակներից։ Ինչպիսին էլ, Աբխազիայի իշխանությունները նկատի ունեն իրենց ճակատագրի որոշման այլ տարբերակ, եւ ինչը նրանց դիրքորոշումները մոտեցնում է ԼՂՀ տեսակետներին։

Չճանաչված պետությունների համար «երրորդ ճանապարհի» տարբերակները երկար ժամանակ շատ չէին, իսկ իրական ճանապարհի ընդհանրապես չկար։ Սակայն վերջերս Վրաստանի կողմից՝ Չեչնիան ինքնուրույն կերտով ԱՊՀ կազմի մեջ մտնելու մասին արված առաջարկությունը գրավեց նաեւ մյուս չճանաչված մայրաքաղաքների ուշադրությունը, իսկ Մոսկվայի՝ դրան հանդիպակաց արված առաջարկությունը՝ Չեչնիայում ազատ տնտեսական գոտի (ԱՏԳ) ստեղծելու մասին, ավելի հրապուրիչ է թվում։

Ելնելով ներկա իրողություններից՝ մեկը մյուսին չի հակասում, իսկ կարգավիճակի որոշման հարցում, անշուշտ, նույն Հարավային Օսիայում ԱՏԳ ստեղծելու հնարավորությունը մեծ պատասխանություն կստանա Հարավային Օսիայի ղեկավարության մոտ, եւ Մոսկվայի բազմաթիվ տնտեսական անձինք ու բիզնեսմեններ աջակցություն ցույց կտան դրան։ Իսկ կոլեկտիվ անդամակցությունը ԱՊՀ-ին (կամ, ծայրահեղ դեպքում, նրա այս կամ այն տնտեսական կառույցներին) չճանաչված պետությունների դեռեւս հիպոթետիկ համագործակցության պարագայում նույնպես անիրագործելի առաջարկ չէ։

Չճանաչված պետությունների նոր ղեկավարության ընտրությունները արտացոլում են ներքին եւ արտաքին գործոնների եւ գործընթացների բարդ համադրությունը, սակայն, այդուհանդերձ, դրանք ի զորու են ձեւավորել իշխանության ավելի կայուն մեխանիզմներ, ինչը ներկա պայմաններում բոլոր մասնակիցների համար անհրաժեշտ պայման է՝ նրանց առաջ ճակատագրի որոշման տեսանկյունից։

[illegible]

«Նեզավիսիմայա գազետա»-ի «Համագործակցություններ» [illegible]

Թարգմանությունը կատարել է «Երեւան» տեղեկատվական կենտրոնը

Whirlpool
Home Appliances

ՄԵԿ ՏԱՐԻ ԵՐԱՇԽԻՔ

WHIRLPOOL ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՖԻՐՄԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԻՐԱՑՆՈՒՄ Է

	գինը ԱՄՆ դոլար
1. Սառնարան AGR 497	1999
2. Սառնարան ART 831	720
3. Սառնարան ART 836	765
4. Սառնարան ART 810	539
5. Սառնարան ART 816	574
6. Սառնարան ART 763	472
7. Սառնարան ART 762	440
8. Սառնարան ART 500	396
9. Սառնարան ART 728	366
10. Սառնախցիկ AFG 300	479
11. Սառնախցիկ AFG 027	417
12. Սառնախցիկ AFG 033	440
13. Լվացքի մեքենա AWM 807	440
14. Լվացքի մեքենա AWM 815	479
15 Լվացքի մեքենա AWG 336	702
16. Լվացքի մեքենա AWG 650	486
17. Միկրոալիքային վառարան AVM 430	272
18. Միկրոալիքային վառարան AVM 450	417
19. Միկրոալիքային վառարան AKL 530	199
20. Աքսորբեր AKR 613	89
21. Ֆիլտր (զտիչ) AKB 077	16.5
22. Յուղային ռադիատոր AKG	101
23. Յուղային ռադիատոր AKG	108.5
24. Յուղային ռադիատոր AKG	139

ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐՎՈՒՄ Է ՀԱՄԱՐԺԵՔ ԴՐԱՄՈՎ

ՀԵՌ.
23-71-76
23-29-95

Whirlpool
Home Appliances

Եթե դուք ցանկանում եք ապահով պահել եւ պահպանել ձեր թանկարժեք իրերը եւ փաստաթղթերը.

Դ. Ի Մ Ե Ք

ԿՐԵԴԻՏ-ԵՐԵՎԱՆ

Բ Ա Ն Կ

Բանկը ձեզ կարող է տրամադրել մետաղյա պահոցներ եւ իհարկե երաշխավորել հանձնված իրերի գաղտնիությունն ու անվտանգությունը։

ՍՓՅՈՒՌ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» ԲԱԶՄԱԼԵԶՈՒ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ

«Եվրասիա» հիմնադրամի աջակցությամբ USAID-ի միջոցներով։

Ձեռնարկությունների մասին տեղեկությունները ներկայացված են անգլերեն եւ ռուսերեն լեզուներով, ապրանքների եւ ծառայությունների ցուցիչը՝ անգլերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, իսպաներեն եւ արաբերեն լեզուներով։

Հրատարակիչ՝ «ՍՓՅՈՒՌ» ՍՊԸ։

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔԸ ԿԱՐԵԼԻ Է ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼ ԹԵՐԹԻ ԿՐՊԱԿՆԵՐԻՑ ԿԱՄ «ՍՓՅՈՒՌ» ՍՊԸ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿԻՑ։

Փավստոս Բուզանդի 1/3, 1-ին հարկ
☎ 58-13-51, 58-91-67

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք։ Հեռախոսներ 58-18-41, 52-30-56

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

3 սենյականոց բնակարան, Դեմիրճյան 40 շենք, բն. 20։ Հեռախոս 52-67-28

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան (ընդհ. մակ.՝ 95 քմ, բնակ. մակ.՝ 65 քմ) քարե շենքի 4-րդ հարկում, ունի վերնահարկ (45 քմ) Ընդհանուր մակ.՝ 140 քմ, Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ)։

Հեռախոսներ 34-25-86 տուն, 58-18-41 աշխ (ժ 13^{00}-18^{00})

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան Նորքի IV զանգվածում։

ՀԵՌԱԽՈՍ 63-20-39

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

երկու առանձնատուն միջանկյալ 250 քմ այգիով (մեկը՝ 5 սենյակով, կրկնակի խոհանոց, լողարան, զուգարան չքեղ վերանորոգված), մյուսը՝ 80 քմ նկուղ-ավտոտնակով եւ բնակելի երկու հարկով (առանց ներքին հարդարանքի) «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ)։

Զ ա ն գ ա հ ա ր ե լ

27-22-57 (ժամը 10^{00}-17^{00}) կամ 58-33-26 (ժամը 18^{00}-ից հետո)

ՆՈՐԱՍՏԵՂԾ «ՈՍԿԵ ՁԿՆԻԿ»

Մ Ա Ն Կ Ա Պ Ա Ր Տ Ե Զ Ը

սիրով իր գիրկն է հրավիրում 4-7 տարեկան բոլոր մանուկներին։ Սիրելի ծնողներ, մեզ մոտ ձեր երեխաները կապահովվեն որակյալ անհրաժեշտ սնունդով գտնվելով փորձառու եւ հմուտ մանկավարժների ուշադրության կենտրոնում, որոնք անհատապես կզբաղվեն ձեր զավակների մտավոր եւ ֆիզիկական զարգացմամբ։

ՄԵՆՔ ՍԻՐՈՎ ՍՊԱՍՈՒՄ ԵՆՔ ՁԵԶ։

Հասցեն՝ Մաշտոցի 21ա
Հեռախոսներ՝ 522583, 583295
ժամը 18-ից հետո

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍ 589167, 581351

«Պարբերականների հրատարակչություն» տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 [illegible] 65 [illegible] 69149 [illegible] 2225 Տպաքանակը 4000 Ստորագրված է տպագրության 15. 11. 1996 Գինը 75 դրամ